

Rozhovor s rektorom KU

**Získali sme Jean Monnet projekt
ako jediní zo Slovenska**

Výročná cena SAV pre doc. Sanigu

10. výročie Detskej univerzity KU

prof. František Trstenský
prorektor KU, šéfredaktor

Vďačnosť a zodpovednosť

V čase letných prázdnin sa mi dostala do rúk kniha *Kuriéri Božieho slova*, ktorá opisuje prevoz náboženskej literatúry a devocionálií na Slovensko počas totalitného režimu. Mapuje odvážne aktivity kňazov a laických veriacich, jednotlivcov a spoločností, aby v čase prenasledovania mali veriaci prístup k duchovnej literatúre a náboženským predmetom. Po nástupe komunistického mocí v roku 1948 bolo na Slovensku zlikvidované všetko s prívlastkom „cirkevné“ – rehole, kňazské semináre, školy, združenia, vydavateľstvá. Knihy a časopisy sa vydávali predovšetkým v Ríme, Kanade, Nemecku a Rakúsku, a potom rôznymi spôsobmi, predovšetkým cez Poľsko, sa privážali alebo prenášali na naše územie. Išlo o úsilie stoviek ľudí, ktorí riskovali postihy v zamestnaní, ba až väzenie. Nešlo o nanútenú aktivitu, ale o odpoveď na početné hlasy volajúce o pomoc. Ich obeta priniesla svoje ovocie v podobe posilnenia viery v rodinách a stála za zrodom viacerých rehoľných a kňazských povolání.

Existencia našej Katolíckej univerzity je taktiež ovocím obety, ktorú priniesli mnohí veriaci, aby raz na Slovensku jestvovala taká forma vzdelávania, ktorá bude vychádzať z kresťanských princípov a bude mať svoje zastúpenie aj na vysokoškolskej úrovni. Založenie Katolíckej univerzity bol vypočítaným hlasom tých, ktorí chceli, aby Cirkev aj týmto spôsobom formovala mladú generáciu a pripravovala ju na úlohy v spoločnosti. Robí to prostredníctvom vyučujúcich, administratívnych pracovníkov a kňazov, ktorí pôsobia na univerzite.

Keď píšem tieto riadky, prichádzajú mi na um dve slová – vďačnosť a zodpovednosť. Vďačnosť za životy a prácu tých, ktorých ovocím je Katolícka univerzita. Zodpovednosť za to, aby dielo Katolíckej univerzity malo našim príspevom svoje pokračovanie v presvedčení, že ide o viac, než len ľudské dielo.

KURIÉR

Informačný spravodajca
Katolíckej univerzity v Ružomberku
Občasník

Vydavateľ

VERBUM – vydavateľstvo KU
Hrabovská cesta 1A, 034 01 Ružomberok
IČO 37 801 279
tel. (fax): 044/ 430 46 93 (94)
e-mail: kurier@ku.sk, www.ku.sk

Šéfredaktor

prof. František Trstenský

Redakčná rada

doc. PhDr. Markéta Rusnáková, PhD.
doc. Eugen Zeleňák, PhD.
PhDr. Mária Lehotská, PhD.
ThDr. Radoslav Lojan, PhD.

Grafická úprava

Martin Kuniak

Autorka dizajnu

Eva Okálová

Tlač

DOLIS, s.r.o., Bratislava

Foto

Archív KU a fakúlt
Anton Kulan

ISSN 1338-2411 EV 4121/10

Vyšlo v septembri 2017, č. 2/2017, roč. XVI.

Nepredajné.

Redakcia si vyhradzuje právo
na krátenie príspevkov.

Za jazykovú správnosť príspevkov
zodpovedajú autori.

Uverejnené príspevky nehonorujeme.

Kuriér KU je k dispozícii v elektronickej podobe
na internetovej stránke www.ku.sk.

10

26

28

OBSAH

- 4 Rozhovor s rektorom KU
- 6 Prvá zahraničná návšteva v rámci projektu Erasmus+ KA 107
- 10 V Záhrebe o nádeji a budúcnosti vzdelávania
- 12 Service Learning v podaní študentov psychológie
- 17 Výročná cena SAV pre doc. Sanigu
- 21 Chudoba a zdravie témou letnej školy v Maďarsku
- 23 FZ KU povedie prof. Anton Lacko
- 26 Svätjakubská púť za našu univerzitu
- 28 Inšpiratívny Týždeň kresťanskej kultúry
- 30 Výstava venovaná Ladislavovi Hanusovi

www.ku.sk

navštívte nás aj na internete

rozhovor

„BUDE MIMORIADNE DÔLEŽITÉ POKRAČOVAŤ V NASTÚPENOM TRENDE“

Rozhovor s rektorom KU prof. ThDr. Jozefom Jarabom, PhD.

? Keď sme minulý rok s Vami robili rozhovor, použili sme športovú terminológiu a hovorili sme o polčase Vašej služby v úrade rektora Katolíckej univerzity v Ružomberku (KU), keďže ste mali za sebou dva roky zo štvorročného funkčného obdobia. Zostaneme aj teraz pri športovej terminológii. Začali ste štvrtý rok, môžeme povedať, že vbíhate do cieľovej rovinky. Aké boli z Vášho pohľadu uplynulé tri roky?

Nebudem zakrývať, že najmä prvé dva roky boli mimoriadne náročné. Išlo o objektívne aj subjektívne situácie, neraz nahromadené z minulosti, ktoré bolo potrebné riešiť bezodkladne a vo viacerých oblastiach súčasne. Potrebovali sme rýchle konsolidovať hospodárenie univerzity a jednotlivých fakúlt, prijať úver na splácanie záväzkov za výstavbu univerzitnej knižnice, dokončiť rekonštrukciu študentského internátu, dotiahnuť požiadavky vyplývajúce ešte z komplexnej akre-

ditácie za obdobie rokov 2008 – 2013, naplniť uznesenia z auditu, ktorý vykonal náš zriaďovateľ – Konferencia biskupov Slovenska (KBS). Chceme sa vŕcne poďakovať mojím najbližším spolupracovníkom vo vedení za ich nasadenie a obetu. Taktiež moja vďaka patrí Akademickému senátu KU, vedeniam jednotlivých fakúlt a ich senátom, Správnej rade KU. Nemôžem nespomenúť morálnu, ale aj konkrétnu podporu zo strany Veľkého kancelára KU Mons. Bernarda Bobera, predsedu KBS Mons. Stanislava Zvolenského, nášho diecézneho otca biskupa Mons. Štefana Sečku a otcov biskupov z KBS, keď na každom jej rokovaní bol vyhradený čas informáciám o živote našej univerzity. Sme vďační aj nášmu veľkému podporovateľovi, ktorým je spoločnosť Eco-invest, ktorá vníma dôležitosť Katolíckej univerzity pre spoločnosť, pre mesto Ružomberok a celý región severného Slovenska. Cítili sme pomoc a podporu všetkých našich dobrodincov a podpo-

rovateľov, najmä modlitby a obety tých, ktorých choroba pripútala na lôžko.

? Ako by ste charakterizovali terajšiu situáciu?

Ukazuje sa, že sme správne nastavili smerovanie našej univerzity. Po komplexnej akreditácii univerzity a po uznesení Akreditačnej komisie nám vo februári tohto roku pán minister potvrdil status univerzity, čo považujem za mimoriadne dôležitý signál ďalšieho rozvoja. Taktiež ekonomická situácia je stabilizovaná. Zaviedli sme jednotný akademický systém, bolo prijatých viacero dôležitých smerníc, ktoré upravujú každodenný univerzitný život. To všetko by nebolo možné bez pochopenia všetkých členov akademickej obce. Vnímam aj pozitívny mediálny obraz KU, ktorému pomáha naša komunikácia či už prostredníctvom webstránky (www.ku.sk), ale aj úzka spolupráca s TV Lux, rádiom Lumen, tlačovou

kanceláriou KBS, školským servisom TASR. Čo je však dôležité, že nejde o obraz umelý, prikrášlený, ale reálny, ktorý hovorí o tvorivom akademickom, duchovnom a kultúrnom živote na KU.

? Predsa však ostávajú aj výzvy. Čo považujete za najbližšie priority pre KU?

Univerzita je živý organizmus, vyvíja sa, preto výzvy vždy budú súčasťou jej existencie. Bude mimoriadne dôležité, aby sa pokračovalo v nastúpenom trende. Univerzita potrebuje reagovať na zmeny v počtoch študentov, pravidelne vyhodnocovať ekonomické ukazovatele, vnímať kritéria hodnotenia kvality výučby, potreby trhu práce, s čím je spojená príprava nových študijných programov. V tomto smere bude dôležitá pružnosť reagovať na novelizovaný Zákon o vysokých školách a na projekt „Učiaci sa Slovensko“. Dokončujeme novelizáciu Štatútu KU, ktorý bude mať dosah na ďalšie vnútorné predpisy školy. Smernice a predpisy však ešte nerobia žiadnu inštitúciu funkčnou. Dôležité je, aby na kľúčových miestach boli správni ľudia, aby sme zodpovedne konali a rozhodovali vždy pre dobro všetkých a aby sme si všetci denne osvojovali „ducha“ univerzity, ktorých je formácia mysle i srdca na evanjeliových zásadách. Platforma Evanjelia a ňou vyformované svedomie nám nikdy nedovolia zísť zo správnej cesty.

? Vo februári tohto roku ste oslávili okružle životné jubileum 70 rokov. Ako sa spätne pozeráte na prežité obdobie?

V prvom rade ďakujem dobrotivému Pánu Bohu za dar života a povolania. Nikdy som nemyslel, že, povedané rečou apoštola Pavla, „ja, teraz už starček“ budem povolaný do služby rektora univerzity. Po 24. rokoch služby rektora v Kňazskom seminári biskupa Jána Vojtašáka v Spišskej Kapitule, keď som spolu s mojimi spolubratmi po rokoch totality v roku 1990 „dávali život“ tak kňazskému semináru, ako aj teologickému inštitútu, prijal som toto povolanie s pokorou a predsavzatím, že s pomocou Pána Boha a ľudí v mojom okolí sa podarí posunúť Katolícku univerzitu dopredu. Keďže Pán je darca času aj večnosti, neboli to plány na desaťročia, ale vždy len na najbližšie mesiace. Som za tieto roky služby KU vďačný. Som vďačný za vznik tradície púte našich zamestnancov. Po Šaštíne v roku 2015 a Krakove v roku 2016 sme teraz putovali do Levoče a na Spišskú Kapitulú. Verím, že to bola užitočná príležitosť posilniť naše vnútorné vzťahy. Taktiež duchovné obnovy pre našich zamestnancov vždy pred začiatkom nového akademického roka sú potrebným duchovným prameňom pre načerpanie nových síl. Ďakujem každému otcovi biskupovi, či už to bol otec biskup Mons. Haľko, Mons. Stolárik alebo teraz otec biskup Mons.

Sečka, za ich slová usmernenia a povzbudenia pre všetkých v službe našej univerzity. Na marec 2018 plánujeme na univerzite ľudové misie, ktoré povedú bratia zo Spoločenstva sv. Vincenta de Paul – „Lazaristi“. Za dôležitú od počiatku považujem prácu – každodennú, tichú, nenápadnú a obetavú našich kňazov a ich pomocníkov v Univerzitnom pastoračnom centre. Veď len pohľad aj na tento rok pripraveného „sprievodcu“ duchovnými a spoločenskými podujatiami na KU každého presvedčí o ponuke a možnostiach. Som presvedčený, že pre všetky aktivity a plány platí to staré, ale nadčasovo pravdivé, čo nás učili naše staré mamy a starí otcovia: „Bez Božieho požehnanie sú márne ľudské namáhania.“

? Čo Vás osobne teší, keď sa pozriete na univerzitný život?

Moja odpoveď má niekoľko rovín. Teším sa, že v geografickom priestore Slovenska jestvuje Katolícka univerzita. Nikdy som nepochyboval o potrebe jej založenia a som presvedčený, že má osobitné a nezastupiteľné miesto v našej sieti vysokých škôl, predovšetkým hodnotami, atmosférou, prístupom a svojím vkladom pre našu spoločnosť. Počty doterajších absolventov KU hovoria za všetko. Za tým je však mnohoročná práca mnohých: mojich ctihodných predchodcov v úrade rektorov, vedení univerzity i jednotlivých fakúlt a pracovísk, pedagógov, zamestnancov, dobrodincov, podporovateľov tohto Božieho diela. Všetkým prajem, aby podiel odmeny na tomto dobrom diele bol im pripočítaný: tým, ktorí nás už predišli na večnosť odmenou života pri Bohu a nám žijúcim nech Božia pomoc bude nám pomocná na tejto životnej ceste.

Teším sa z práce kňazov v pastoračnom centre, všetko sú to moji študenti z čias, keď som bol rektorom v Kňazskom seminári biskupa Jána Vojtašáka na Spišskej Kapitule. Títo moji spolubratia teraz cez leto vykonalí náročnú duchovnú púť do španielskeho pútnického miesta Santiago de Compostela. Odchádzali z Fatimy portugalskou trasou v dĺžke asi 450 km a celú púť obetovali za našu univerzitu. Bolo a je pre mňa radosťou vidieť všetky tie aktivity, ktoré prebiehajú spontánne na univerzite, napr. navčenie divadelného predstavenia, založenie folklórneho súboru, založenie klubu džentlmenov, ale aj prácu modlitbových spoločenstiev, biblických a katechetických krúžkov, charitatívne malé projekty, študentskú kvapku krvi a podobne. Osobitne ma veľmi teší iniciatíva študentov, ktorí prišli s nápadom usporiadať konferenciu venovanú posolstvu katolíckych univerzít v spoločnosti.

Som vďačný za obetavosť našich pedagógov a kreatívnosť našich študentov. Študenti po-

važujú univerzitu za svoju vec, z ich vnútra žiari láska k univerzite a angažovanosť. Myslím, že tieto aktuálne ročníky našich študentov tvoria budúcnosť, ktorá sa o pár rokov prejaví v živote Cirkvi a spoločnosti.

? Ako rektor ste mali možnosť pripomenovať viaceré dôležité dokumenty, ktoré majú dosah na školstvo. Spomenieme projekt „Učiaci sa Slovensko“ a výraznú novelizáciu vysokoškolského zákona. Po zmene na ministerstve školstva sa čaká, ako sa situácia ďalej vyvinie. Ako vnímate obsah týchto dokumentov?

Na stretnutí Slovenskej rektorskej konferencie, kde sme sa vyjadrovali k uvedeným návrhom, som zdôrazňoval potrebu vidieť človeka – učiteľa a študenta, aby sme sa neupili v byrokracii predpisov a metód, ktoré – ako to poznáme zo skúsenosti, „zabíjajú“ kreativitu, tvorivosť, ale i zdravú ambíciu... Teda vždy a stále a denne potrebujeme „ducha“! Učitelia a študenti musia byť zaangažovaní, musia cítiť, že sa ich to dotýka. V opačnom prípade hrozí, že aj tie najlepšie úmysly zostanú len na papieri. Na rôznych stretnutiach zdôrazňujem tento príbeh: Istého starovekého gréckeho učiteľa sa žiak spýtal, prečo sa kostra človeka, ktorú oblečú do krásnej tógy, vždy zošmykne na zem. Učiteľ mu odpovedal: „Nebude to stať, lebo to nemá ducha.“ Ak našim zámerom a projektom chýba duch, hrozí, že sa to skôr či neskôr rozpadne. Aj naša univerzita potrebuje Ducha – nielen v názve, ale v každodennom živote, vo vzájomnom prístupe, v statočnosti a etickom prístupe k povinnostiam a výzvam dneška. Celú univerzitu a jej život nesiem denne vo svojom živote ako jej rektor, ale ešte viac ako kňaz Katolíckej cirkvi na paténe slávenia Eucharistie, svojich modlitieb, aj trpezlivo znášaných krížov rôznych denných ťažkostí. A mám silné predsavzatie robiť tak do konca života, aj po skončení mojej služby rektora, lebo som bytostne presvedčený, že dielo Katolíckej univerzity je Božím zámerom a darom v tomto čase a pre budúcnosť tak pre mnohých jednotlivcov, ale aj pre Katolícku cirkev a celé Slovensko. Pre silu tohto presvedčenia často sa vraciam k Božiemu slovu Skutkov apoštolov (Sk 5,34-39), k výroku múdreho Gamaliela, keď hájil učeníkov Krista pred Veľradou: „Nechajte týchto ľudí... lebo ak je tento zámer alebo toto dielo od ľudí, rozpadne sa, ale ak je od Boha, nebudete ich môcť zničiť.“

Budem rád, ak toto presvedčenie o stálej Božej ochrane a pomoci ostane osobnou skúsenosťou hlavne nás všetkých, ktorí žijeme na Katolíckej univerzite v Ružomberku a jej pracoviskách.

Prvá zahraničná návšteva v rámci projektu ERASMUS+ KA107

Olga Myrovych (v strede) si prezrela aj internát KU.

Posledný májový týždeň privítala KU prvého hosťa v rámci nového projektu Erasmus+ KA107 spolupráca s partnerskými krajinami. Olga Myrovych, z Inštitútu žurnalistiky Katolíckej univerzity v Lvove (UCU), absolvovala týždenné školenie na kadere žurnalistiky FF KU a pracoviskách rektorátu KU.

Zástupkyňu UCU prijal dekan Filozofickej fakulty KU (FF KU) a počas stretnutí s členmi katedry žurnalistiky vznikol priestor, aby rozobrali doterajšie aktivity pracoviska a prezentovali odborné zameranie jeho členov. „Vzhľadom na to, že ide o špičkové ukrajinské pracovisko pre prípravu budúcich novinárov, sme radi, že sme tu mali jeho zástupkyňu a mohli sme si porovnať vzdelávacie postupy, vymeniť si skúsenosti a na fungujúcich modeloch UCU vidieť perspektívy výučby v tejto oblasti,“ zhodnotil vedúci katedry žurnalistiky Juraj Považan, PhD.

Súčasťou školenia bolo oboznámenie sa s fungovaním univerzitnej knižnice a študentských domovov. Pani Myrovych ocenila, že internáty KU disponujú kuchynkou na každom poschodí a posilňovňou. V Poradenskom centre KU sa zoznámila s fungovaním jednotlivých zariadení určených pre osoby so špecifickými potrebami. Pozitívne vnímala miestnosť vyhradenú na rehabili-

táciu a osobitné fyzioterapeutické postupy. Na Referáte pre zahraničné vzťahy, mobility a formáciu KU jej boli prezentované aktivity, ktoré referát zastrešuje pre študentov a zamestnancov. Rovnako boli dohodnuté podmienky prijatia 4 ukrajinských študentov na štúdium žurnalistiky v magisterskom stupni štúdia a vyslanie 2 poslucháčov doktorandského štúdia filozofie do Lvova v ďalšom semestri. Detaily doterajšej i perspektívnej spolupráce v rámci Erasmus+ prediskutovala s univerzitnou koordinátorkou pre mobility.

Všetky pracovné cesty, ktoré boli v projekte vyčlenené pre zamestnancov KU na Ukrajinu, sa už uskutočnili a prispeli k lepšiemu pochopeniu fungovania oboch univerzít i krajín. V ďalšom semestri bude na KU vyučovať pedagóg z UCU. Rovnako FF KU prijme dvoch zamestnancov a dvoch študentov z našej ďalšej partnerskej univerzity Illia State University v Gruzínsku a dvaja naši pracovníci túto univerzitu navštívia.

Projekt Erasmus+ KA107 spolupráca s partnerskými krajinami s UCU Lvov bol schválený na roky 2016 – 2018.

ml

Nové dohody o spolupráci

Spolupráca Katolíckej univerzity v Ružomberku (KU) sa v rámci programu Erasmus+ rozšírila o nové partnerstvá, ktoré umožnia študentom a členom akademickej obce absolvovať zahraničné študijné a výučbové pobyty už od tohto akademického roka.

S University of Pannonia (Maďarsko) budú prebiehať študentské mobility a mobility pre pracovníkov v odboroch politológia, anglický jazyk, sociológia a kultúrne štúdiá. Pedagogické poznatky si môžu študenti a pracovníci zdokonaľovať na Josip Juraj Strossmayer University of Osijek (Chorvátsko) v odboroch náboženská výchova a teológia, anglický jazyk, nemecký jazyk, psychológia, história a archeológia, filozofia, biológia, matematika, ale aj v ošetro-

vateľstve. Odborné poznatky v oblasti informačných a komunikačných technológií môžu účastníci mobility nadobudnúť na University College of Economics and Culture (Lotyšsko). Vedomosti z talianskeho jazyka, anglického jazyka, žurnalistiky, histórie a politológie je možné rozširovať na Università degli Studi della Tuscia – Viterbo (Taliansko). Štúdium a výučba so zameraním na hudbu je možné na Feliks Nowowiejski Academy of Music in Bydgoszcz (Poľsko). Na ďalšie obdobie sa nám podarilo uzavrieť aj spoluprácu so St. Patrick's College, Maynooth (Írsko), kde budú môcť svoje mobility realizovať pedagógovia v odboroch teológia a filozofia.

mp

PODROBNOSTI NÁJDETE NA:
www.ku.sk/zahranicne-vztahy-a-mobility

Získali sme ďalší projekt ERASMUS+ KA107

Referát pre zahraničné vzťahy, mobility a formáciu KU bol aj tento rok úspešný a získal grant na rozvíjanie vzdelávania a rozširovanie spolupráce s partnerskými krajinami. V rámci programu Erasmus+ KA107 získal na ďalšie dva akademické roky finančnú podporu 28 200,-Eur. KU sa tak stala koordinátorom projektu, do ktorého vstúpila s Užhorod National University, Ukrajina (UzNU).

„Táto spolupráca znamená výmenu odborných poznatkov, spoločné bádanie a prístup k cennému výskumnému materiálu, ktorým disponuje Univerzitná knižnica UzNU,“ upresnila univerzitná koordinátorka Michaela Moldová Chovancová.

V rámci projektu sú naplánované študijné pobyty pre štyroch zahraničných poslucháčov. A už v letnom semestri 2017/2018 môžu dvaja študenti histórie študovať v Užhorode. Mobilitu budú môcť realizovať i zamestnanci. Prednášať na partner-

skej univerzite budú 2 pedagógovia z Teologickej fakulty KU a 2 zamestnanci absolvujú školenie, rovnaký počet zahraničných kolegov privítame na KU.

„Tešíme sa, že sme znova boli úspešní a veríme, že geografická blízkosť našich univerzít podnieti absolvovať študijný pobyt aj poslucháčov, ktorí z rôznych dôvodov nemôžu vycestovať do vzdialenejších krajín, ale takto budú môcť študovať v inom štáte, rozvíjať svoje schopnosti a nadobudnú skúsenosť s iným vzdelávacím systé-

mom,“ skonštatoval prorektor pre zahraničné vzťahy, prof. František Trstenký.

Do projektu KA107 spolupráca s partnerskými krajinami sa môžu zapojiť i ďalšie pracoviska KU po konzultácii s vedením fakulty a za spolupráce Referátu pre zahraničné vzťahy, mobility a formáciu KU v novej výzve.

ml

AKTUÁLNE VÝZVY PROGRAMU ERASMUS+ KA107
Mobility jednotlivcov medzi krajinami programu a partnerskými krajinami

ŠTUDENTI z odboru história (magistri, doktorandi)

MOBILITA ŠTUDENTA – ŠTÚDIUM

Prihlasovanie do 9. novembra 2017

Rozvoj zahraničných vzťahov slovenských univerzít

Vo štvrtok 25. mája Katolícka univerzita v Ružomberku (KU) privítala prorektorov zodpovedných pre zahraničné vzťahy slovenských univerzít a vysokých škôl. V spolupráci s Katolíckou univerzitou podujatie zorganizovala Slovenská akademická informačná agentúra SAIA.

Okrem prorektorov sa rokovania zúčastnili aj koordinátorky Národnej agentúry programu Erasmus+ pre vzdelávanie a odbornú prípravu (SAIAC) a riaditeľka odboru bilaterálnej a multilaterálnej spolupráce sekcie medzinárodnej spolupráce a európskych záležitostí Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR.

Na úvod rokovania pozdravil prítomných rektor KU Mons. prof. Jozef Jarab, ktorý vo svojom príhovore vychádzal z pripravovaného dokumentu „Učiac sa Slovensko“. „Nech pri výbere študijného programu našich študentov je ich nadanie, charizma,

nie ekonomická výnosnosť. Potrebujeme v našom slovenskom priestore správne pracovať s dvoma hodnotami: pravda a fakty,“ zdôraznil rektor KU.

Pracovné rokovanie začalo „okrúhlym stolom“, ktorého cieľom je krátke predstavenie aktivít jednotlivých slovenských vysokých škôl v oblasti medzinárodnej spolupráce. Popoludňajší blok otvorila prehliadka priestorov Univerzitnej knižnice KU a výstavy „Erasmus očami KU“. V popoludňajšej časti sa pozornosť sústredila na problémy a návrhy potenciálnych zmien v oblasti pobytu cudzincov na Slovensku vo vzťahu k smernici EÚ týkajúcej sa zjednodušenia vstupu a pobytu študentov a výskumníkov z tretích krajín.

„V posledných rokoch pozorujeme v slovenskom univerzitnom prostredí zvýšený počet zahraničných študentov. Rastie tiež počet projektov zameraných na spo-

luprácu presahujúcu hranice Európy. Naším cieľom je napomáhať slovenským vysokým školám pri týchto aktivitách,“ priblížila prácu agentúry Katarína Košťálová, výkonná riaditeľka SAIA.

„Je veľmi užitočné, že sa vzájomne informujeme o formách medzinárodnej spolupráce, o možnostiach, ktoré sa nám v tejto oblasti ponúkajú v spolupráci s národnými agentúrami a Ministerstvom školstva. Určite viac dosiahneme v prospech našich inštitúcií, keď koordinujeme spoločné postupy,“ zhodnotil dôležitosť stretnutia prof. František Trstenský, prorektor pre zahraničné vzťahy KU.

Vzdelávací seminár pre zástupcov katolíckych univerzít

V dňoch od 8. do 15. júla the Nanovic Institute for European Studies, ktorý je súčasťou katolíckej University of Notre Dame (Indiana, USA), v spolupráci s Mendoza College of Business zorganizoval týždenný intenzívny seminár pre zástupcov katolíckych univerzít strednej a východnej Európy. Na seminári sa zúčastnilo 17 účastníkov zo šiestich krajín postsovietskeho bloku – z Poľska, Ukrajiny, Maďarska, Gruzínska, Chorvátska a zo Slovenska. Katolícku univerzitu v Ružomberku (KU) zastupoval prof. ThDr. František Trstenský, PhD., prorektor pre zahraničné vzťahy KU, Mgr. Marek Babic, PhD. dekan Filozofickej fakulty (FF KU) a PhDr. Andrea Božeková, PhD., vedúca Katedry politológie FF KU. Účastníkmi boli aj zástupcovia katolíckych základných škôl a katolíckych charitatívnych organizácií z USA a z celého sveta (Kambodža, Austrália, Ghana, Keňa, Libanon).

Zástupcovia KU s ďalšími účastníkmi seminára.

„Seminár bol zameraný na rôzne oblasti vedenia a riadenia katolíckych inštitúcií s cieľom podporiť profesionalitu a kompe-

tencie,“ priblížil program prorektor František Trstenský. „Prednášali nám významní odborníci na personalistiku, tvorbu vízie a poslania, manažment, líderstvo, katolí-

ku formáciu, osobnostný a profesionálny rast, fundraising atď., čo sú všetky dôležité témy pre riadenie našich inštitúcií,“ opísal hlavné témy prof. Trstenský. →

„Už viac než desaťrocie the Nanovic Institute rozvíja spoluprácu s katolíckymi univerzitami v Európe. Po prvýkrát sa nám podarilo zorganizovať na pôde našej University of Notre Dame seminár zameraný na praktickú stránku riadenia univerzity,“ priblížil aktivitu prof. A. James McAdams, riaditeľ the Nanovic Institute, ktorý za toto obdobie sprostredkoval výskumné pobyty na University of Notre Dame už takmer dvom desiatkam vyučujúcich z KU v Ružomberku.

Na slávnostnom ukončení účastníci dostali certifikát o absolvovaní seminára v rozsahu 42 hodín prednášok.

Katolícke univerzity Európy sa stretli v Lisabone

V dňoch od 1. do 3. júna sa v Portugalsku uskutočnilo Generálne zhromaždenie katolíckych univerzít Európy (FUCE). Hostiteľom bola Katolícka univerzita v Lisabone, ktorá si v tomto roku pripomína 50. výročie svojho založenia. Prítomní boli zástupcovia 32 katolíckych univerzít z celej Európy a Libanonu. Katolícku univerzitu v Ružomberku (KU) zastupoval prof. František Trstenský, prorektor pre zahraničné vzťahy KU.

Stretnutie začalo 1. júna popoludní zasadnutím Predsedníctva FUCE, ktorého sa ako jeho člen zúčastnil aj prorektor Trstenský. Predsedníctvo prerokovalo projekty a udalosti za uplynulý rok od generálneho zhromaždenia v Salamánke v máji 2016. Zaoberalo sa aj prípravou stretnutia katolíckych univerzít celého sveta, ktoré sa uskutoční v júli 2018 v írskom Maynooth. Oficiálny program generálneho zhromaždenia otvorila prednáška na tému „Sociálna zodpovednosť katolíckych univerzít“. Predniesol ju prezident FUCE prof. Thierry Magnin, rektor Katolíckej univerzity v Lyone.

Druhému rokovaciemu dňu dominoval „okrúhly stôl“ vybraných študentov katolíckych univerzít Európy, ktorí rozprávali o svojej medzikultúrnej a medzinárodnej skúsenosti. Študenti zdôraznili tri piliere, ktoré oceňujú na katolíckej univerzite: 1. Univerzitné prostredie v rodinnej atmosfére a osobný prístup vyučujúcich. Možnosť zdieľať s ostatnými študentmi rovnaké hodnoty a princípy; 2. Kvalita poskytovaného vzdelávania; 3. Ludská formácia. Tá sa opiera o výber profesorov, ktorí sú kvalitní nielen na akademickú úroveň, ale aj v morálnom charaktere. Študenti ocenili aj skutočnosť, že na katolíckych univerzitách sú záväzné predmety,

Účastníci stretnutia navštívili Fatimu.

ktoré objasňujú katolícku náuku. V tento deň boli predstavené aj dva projekty, ktoré iniciovalo a vedie predsedníctvo FUCE: Pluriel – prítomnosť Islamu v Európe a Korene európskeho humanizmu. V tento deň sv. omšu pre všetkých účastníkov slávil Mons. Nuno Brás da Silva Matins, pomocný biskup lisabonského katolíckeho patriarchu.

„Som presvedčený, že katolícke univerzity majú okrem poskytovania vzdelávania a výskumu svoje osobitné miesto v službe pre spoločnosť. Ak chceme, aby bolo počuť náš hlas, musíme byť na „pulze dňa“ v témach, ktoré sú pre spoločnosť dôležité, obzvlášť pre mladú generáciu a ponúkať riešenia z pohľadu hodnôt, ktoré vyznávame,“ zhodnotil priebeh stretnutia prof. Trstenský.

Posledný deň zhromaždenia mal administratívny charakter. Svoju prácu predstavili zástupcovia šiestich katolíckych univerzít v Libanone. Za nových členov FUCE bola prijatá Katolícka univerzita v albánskej Tirane, Akadémia Ignatianum v poľskom Krakove a Jezuitská fakulta „Centre Sévres“ vo francúzskom Paríži. Zástupcovia katolíckych univerzít schválili štipendia pre vybraných študentov z Ukrajiny a Libanonu, správu o financovaní projektov a finančnú správu za uplynulý rok. Popoludní sa uskutočnila návšteva Fatimy, ktorá si v tomto roku pripomína 100. výročie zjavenia Božej Matky. Najbližšie Generálne zhromaždenie FUCE sa uskutoční v poľskom Lubline v máji 2018.

Účastníci konferencie diskutovali o výzvach aj následných riešeniach.

V ZÁHREBE O NÁDEJI A BUDÚCNOSTI VZDELÁVANIA

The Nanovic Institute for European Studies – University of Notre Dame, USA, zorganizoval v dňoch 12. až 13. mája medzinárodnú vedeckú konferenciu pod názvom „Hope in the Future: The Experience of Youth Under Communism, the Transition to Democracy, and the Present.“ (Nádej v budúcnosti: Skúsenosť mladých počas komunizmu, prechod k demokracii a prítomnosť). Hostiteľom bola Katolícka univerzita v chorvátskom Záhrebe. Ide o niekoľkoročný projekt „The Catholic Universities Partnership Conference“, ktorý Nanovic Institute organizuje každé dva roky. Jeho cieľom je upevňovať identitu a poslanie katolíckych univerzít strednej a východnej Európy. Predchádzajúce stretnutia sa uskutočnili v maďarskom Ostrihome v roku 2013 a v poľskom Lubline v roku 2015.

Tohtoročnej konferencii sa zúčastnili zástupcovia katolíckych univerzít z Poľska, Maďarska, Ukrajiny, Chorvátska, USA a Gruzínska. Katolícku univerzitu v Ružomberku (KU) reprezentovali prorektor KU pre zahraničné vzťahy prof. ThDr. František Trstenský, PhD. a PhDr. Andrea Božeková, PhD., vedúca Katedry politológie Filozofickej fakulty KU. Slovenské zastúpenie rozšíril na konferencii bývalý slovenský hokejista a poslanec Európskeho parlamentu Peter Šťastný, ktorý je v súčasnosti v Rade poradcov na Nanovic Institute. Peter Šťastný da-

roval do Univerzitnej knižnice KU publikáciu „The Reunification of Europe. Anti-totalitarian Courage and Political Renewal“, na príprave ktorej sa podieľal.

Každý deň sa začínal svätou omšou v univerzitnej kaplnke. Prvý deň konferencie sa niesol v znamení tém zameraných na minulosť vzdelávacieho systému v postkomunistických krajinách a obdobie prechodu k demokracii. Diskutujúci sa v tejto časti zhodli, že komunistický režim sa osobitným spôsobom zamerával na kontrolu vzdelávania. Jeho snahou bolo podľa možnosti prevychovať staršiu generáciu, ale predovšetkým vytvoriť nového socialistického človeka.

Druhý deň konferencie zúčastnení zástupcovia katolíckych univerzít upriamili pozornosť na prítomnosť a budúcnosť vzdelávania ako aj na úlohu katolíckych univerzít v tomto procese. V diskusii odznela najmä výzva prinášať kresťanskú nádej a hodnoty na pôdu katolíckych univerzít.

„Stretnutia tohto druhu nám pomáhajú nielen diskutovať o výzvach, ktoré stoja pred nami, ale uvažovať a ponúkať vhodné riešenia, pričom naše inštitúcie spájajú spoločné hodnoty,“ zhodnotil prínos konferencie prorektor KU prof. Trstenský.

Účastníci sa stretli aj s Ivanom Šaškom, pomocným biskupom Záhrebskej arcidiecézy, ktorý bol prvým rektorom Katolíckej univerzity v Záhrebe. „Totalita bola vždy nepriateľom toho, čo je nosnou témou väčšej vedeckej konferencie, tzn. nepriateľom nádeje a budúcnosti. Katolícke univerzity majú byť miestom poznávania pravdy a ponúkajú skutočných hodnôt,“ upozornil prítomných počas svojho príhovoru.

Katolícka univerzita v Záhrebe bola založená v roku 2006. Je mladou, ale progresívnou univerzitou, ktorá v súčasnosti v centre Záhrebu postupne buduje vlastný univerzitný kampus. Jej terajším rektorom je prof. Željko Tanjić, kňaz Záhrebskej arcidiecézy, ktorý je zároveň členom Medzinárodnej teologickej komisie v Ríme. S touto univerzitou má KU podpísanú Erasmus zmluvu, ktorá sa aktívne obojstranne využíva.

Projekt „The Catholic Universities Partnership“ založil v roku 2005 the Nanovic Institute for European Studies, ktorý je súčasťou the University of Notre Dame, Indiana. Jeho cieľom je viesť katolícke univerzity, ktoré boli založené po páde komunizmu v strednej a východnej Európe, k vzájomnej spolupráci a k aktívnej účasti na akademickom, výskumnom a spoločenskom dianí vo vlastných krajinách.

František Trstenský

Pamätník pripomína pôvodný zámer Katolíckej univerzity

Na Katolíckej univerzite v Ružomberku (KU) sme 3. mája slávnostne ukončili akademický rok. Ďakovnú sv. omšu Te Deum slávil Mons. Štefan Sečka, spišský biskup, ktorý v úvode pripomenul, že práve na tento deň pripadá 5. výročie úmrtia jeho predchodcu, Mons. Františka Tondru. Homíliu predniesol Mons. Bernard Bober, košický arcibiskup-metropolita a Veľký kancelár KU. Prítomný bol aj Mons. Andrej Imrich, emeritný biskup, kňazi z Pastoračného centra biskupa Jána Vojtaššáka, členovia Správnej rady KU, zamestnanci a študenti KU a pozvaní hostia, napr. primátori mesta Ružomberok, Poprad, Dolný Kubín, Spišské Podhradie, ako aj zástupcovia spoločnosti Eco-invest. Arcibiskup Bober sa v homílii zamerával na Ježišove slová v evanjeliovom úryvku dnešného dňa: „Ja som cesta, pravda a život.“ Povzbudil prítomných k odvahe kráčať za Kristom, spoznávať Krista a žiť Krista.

V závere svätej omše sa prítomným prihovoril rektor KU Mons. prof. Jozef Jarab. Vo svojom príhovore zhodnotil uplynulý akademický rok. Vyzdvihol predovšetkým rozhodnutie ministra školstva z februára tohto roku, ktorým pre KU potvrdil aj naďalej status univerzity. Rektor sa poďakoval zriaďovateľovi, ktorým je Konferencia biskupov Slovenska, za dôveru a podporu, prítomným zamestnancom a študentom KU za všetku námahu v prospech rozvoja KU.

Po skončení sv. omše sa konalo odhalenie a požehnanie pamätníka zakladateľom KU – otcem biskupom Mons. Františkovi Tondrovi a Mons. Rudolfovi Balážovi. Umelecké stvárnenie je dielom academic-

kého sochára Štefana Hudzíka, pre ktorého to bolo jedno z posledných diel, keďže náhle zomrel 4. apríla 2017. Prítomných najskôr oslovil rektor KU. V krátkosti pripomenul históriu vzniku KU, pričom vyzdvihol prínos obidvoch otcov biskupov. Ďalej nasledoval príhovor Ing. arch. Martina Bištana, ktorý realizoval práce na pamätníku. Tretím rečníkom bol Milan Fiľo, predseda predstavenstva spoločnosti Eco-invest, ktorý sa finančne podieľal na realizácii celého projektu pamätníka. Následne odhalený pamätník požehnal arcibiskup Bernard Bober.

Ďakujeme všetkým, ktorí sa podieľali na realizácii tohto projektu, zvlášť spoločnosti Eco-invest, ktorá dlhodobo podporuje aktivity KU.

-rr-

Service Learning v podaní študentov psychológie

Študenti psychológie 2. ročníka bakalárskeho štúdia, v rámci predmetu Aplikovaná sociálna psychológia, sa pod vedením Juraja Holdoša, PhD. z Katedry psychológie Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity (FF KU) aktívne zapojili do projektu Service Learning, na ktorom participuje aj samotná FF KU. Service Learning je inovatívny pedagogický prístup, ktorý spája službu a učenie. Vzhľadom na to, že podľa posledných štúdií dosahuje Slovensko v porovnaní s ostatnými krajinami v EÚ najväčšie rozdiely medzi deťmi pochádzajúcimi zo sociálne znevýhodnených rodín a deťmi zo sociálne primeraného prostredia, pokúsili sme sa tento negatívny jav spoločne s našimi študentmi aspoň čiastočne zmierniť konkrétnymi aktivitami.

Projekt bol uskutočnený v spolupráci so Základnou školou sv. Vincenta v Ružomberku, v ktorej sa aj priamo realizoval. Cieľovú skupinu predstavovali žiaci 3. a 4. ročníka pochádzajúci zo znevýhodneného prostredia, i keď možnosť zapojiť sa do aktivít bola ponúknutá všetkým deťom. Stretnutia so žiakmi sa realizovali pod supervíziou, a to pravidelne trikrát do týždňa po skončení vyučovania v škole namiesto školského klubu. Ich náplňou boli spoločné aktivity vo forme hry (motivačná časť), asistancia pri riešení domácich úloh a s učebnou látkou, v ktorej sa objavili rezervy.

Žiaci základnej školy benefitovali z individuálneho prístupu študentov psychológie a z hravej formy celého stretnutia. Na druhej strane študenti psychológie mali praktickú možnosť reálne komunikovať s deťmi prostredníctvom hry, asistencie pri úlohách a doučovaní, motivačného pôsobenia a tiež si rozvíjali svoje manažérske zručnosti. Projekt sa stretol s pozitívnym ohlasom zo strany vedenia základnej školy, ktorá veľmi aktívne spolupracovala pri praktických záležitostiach. Najdôležitejšia bola

však spokojnosť zúčastnených detí a našich študentov. Inšpirovaní myšlienkami Service Learning sme sa snažili spojiť vzdelávanie tých a službu pre tých, ktorí to potrebujú. Projekt po zhodnotení prvého pilotného roku bude pokračovať v ďalšom akademickom roku.

-jh-

Kurz o Instagrame

Na Katedre anglického jazyka a literatúry Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity (FF KU) sa v letnom semestri akademického roka 2016/2017 realizoval kurz pre študentov druhého ročníka bakalárskeho stupňa, ktorého výstupom bol aj instagramový profil [u.r.ban_ed/](https://www.instagram.com/u.r.ban_ed/). Zámerom kurzu bolo spolu so študentmi realizovať experiment a vytvoriť zbierku obrázkov, ktoré prezentujú a zachytávajú rôznorodé aspekty života v malom meste a urbánny rozklad.

Vychádzajúc z prác Leva Manovicha (Subjects and Styles in Instagram Photography, 2016, Instagram and Contemporary Image, 2016) a iných, pokúsili sme sa preskúmať, ako možno použiť Instagram na tvarovanie vnímania miesta. Na Instagrame je

množstvo zbierok fotografií, ktoré sa zameriavajú na mestské prostredie takých miest ako Los Angeles, New York, Londýn, Tokio a pod., ale tiež prezentujúce štylizovanú a romantizujúcu atmosféru vidieckych oblastí. V oboch prípadoch možno identifikovať viacero spoločných črt, podobnú estetiku a logiku kompozície – zameranú na produkovanie urbánnej alebo rurálnej nostalgie. Naším cieľom bolo preskúmať, či aj percepciu menej štylizovaných priestorov možno podporiť špecifickou vizuálnou syntaxou a taktiež, či je možné vyvážiť metropolitný „hype“ reprezentáciou života v menších mestách. Experimentovali sme s dvomi základnými konceptuálnymi rámcami: zachytenie intímnejšieho, osobnejšieho, organickejšieho a viac historicky ukotveného prostredia, ktoré sme konfr-

tovali s obrazmi nostalgie vychádzajúcej zo skúsenosti urbánneho rozkladu.

Budeme vďační, ak si pozriete našu prácu na Instagrame:
https://www.instagram.com/u.r.ban_ed/

Získali sme Jean Monnet projekt ako jediní zo Slovenska

Projekt Katedry politológie Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity (FF KU) uspel v náročnom výberom konaní Agentúry Európskej komisie pre kultúru, vzdelávanie a audiovizuálny sektor (EACEA). Projekt nazvaný Kríza na Ukrajine – Výzva pre európsku integráciu sa uchádzal o podporu v rámci programu Erasmus+ a akcie Jean Monnet, ktorá podporuje aktivity zamerané na vzdelávanie a výskum v oblasti Európskej únie (EÚ). V rámci tohtoročnej výzvy agentúra posudzovala celkovo 833 podaných projektov nielen z krajín Európskej únie, ale aj Ruska, USA či Indie a finančne podporila 141 projektov.

Hlavnou myšlienkou tohto projektu je reflektovať skutočnosť, že projekt európskej integrácie, ktorý bol dlhodobo považovaný za hlavný príspevok EÚ pre mier a stabilitu v Európe, sa v prípade Ukrajiny stal jedným z dôvodov vážnej medzinárodnej krízy a ozbrojeného konfliktu. To otvára nové otázky týkajúce sa budúcnosti európskej integrácie a je zároveň testom pre EÚ, či dokáže reagovať na závažné politické, spoločenské a hodnotové výzvy, ktoré táto kríza prináša.

Ústrednou aktivitou projektu je zavedenie vzdelávacieho modulu – série troch kurzov – venovaných vybraným problémom, ktorým čelí EÚ a myšlienka európskej integrácie v kontexte krízy na Ukrajine. Kurzy chcú ponúknuť inovatívny prístup a interdisciplinárny pohľad na témy ako sú: destabilizácia Ukrajiny a ozbrojený konflikt v Donbasse, regionálna bezpečnosť a rola EÚ pri riešení konfliktu, Rusko ako asertívny aktér v post-sovietskom priestore, história a budúcnosť vzťahov EÚ a Ruskej federácie či problémom spoločného európskeho postupu v reakcii na krízu a otázky solidarity, reciprocity a dôvery v EÚ. Kurzy sú otvorené pre všetkých študentov magisterského a doktorandského stupňa štúdia na KU v Ružomberku, ktorí majú záujem lepšie porozumieť svetu a udalostiam okolo seba.

Popri zavedení vzdelávacieho modulu projekt zároveň zahŕňa i niekoľko ďalších aktivít. V prvom rade je to séria prednášok na partnerských stredných školách, ktoré budú venované tomu, ako lepšie porozumieť inštitúciám EÚ a téme aktívnej občianskej participácie. Na túto aktivitu nadväzuje súťaž

v písaní eseje „Moja Európa“, do ktorej sa môžu prihlásiť študenti stredných škôl z celého Slovenska. Projekt sa bude taktiež snažiť osloviť i širšiu verejnosť, a to prostredníctvom organizovania niekoľkých verejných diskusií s pozvanými hosťami. V neposlednom rade súčasťou projektu je i vytvorenie didaktických a informačných materiálov najmä v podobe audiovizuálnych záznamov a individuálne výskumne aktivity jednotlivých členov projektu zamerané na témy europeizácie ukrajinskej energetickej politiky, aktívnej politickej participácie mladých v kontexte EÚ a problematike postmoderných konfliktov.

Členovia projektového tímu Ivan Koniar, Martin Horemuž a Andrea Božeková majú ambíciu ponúknuť zaujímavý multidisciplinárny vzdelávacie modul doplnený o ďalšie aktivity a ich hlavným cieľom je pritiahnúť pozornosť mladých ľudí k téme európskej integrácie a povzbudiť študentov viac sa zaujímať o EÚ ako globálneho aktéra v čase krízy.

IK

Letná škola antickej filozofie

Od 6. do 9. júna sa na pôde Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity (FF KU) uskutočnila v poradí tretia medzinárodná letná škola antickej gréckej filozofie, ktorú aj tentokrát zabezpečovalo Centrum pre interdisciplinárne štúdiá na FF KU v rámci riešenia grantu Reception and Reflection of Values of Antiquity in the Christian Culture of the West. Tento rok boli hlavnými prednášajúcimi a vedúcimi textových seminárov zaujímaví odborníci zo zahraničia: George Karamanolis z Viedenskej univerzity, István Bodnár z ELTE a CEU v Budapešti, Matyáš Havrda Akadémie vied Českej republiky a Ladislav Kvasz z Karolovej univerzity v Prahe.

Počas štyroch dní si mohli študenti vypočuť pútavé prednášky o rôznych témach týkajúcich sa antickej filozofie a myslenia, zúčastnili sa textových seminárov, na ktorých sa rozoberali napr. úryvky z Aristotelovej Metafyziky, ale taktiež mohli navzájom diskutovať a konzultovať svoje otázky s uznávanými odborníkmi. Veríme, že študenti v budúcnosti zúročia túto výbor-

nú príležitosť dozvedieť sa viac o antickej filozofii od popredných filozofov z nášho regiónu.

-ff ku-

Túry do teXtúry

V priestoroch Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity (FF KU) sa v utorok 25. apríla, pod záštitou Katedry slovenského jazyka a literatúry FF KU, konal už 10. ročník študentskej literárnej konferencie Túry do textúry... alebo Keď z motýky vystrelí. Organizátori konferencie si každoročne prizývajú hostí z umeleckého či literárneho prostredia. V jubilejnom roku prijal pozvanie významný literárny vedec prof. PhDr. Tibor Žilka, DrSc. z Ústavu stredoeurópskych jazykov a kultúr Fakulty stredoeurópskych štúdií Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Témou hostovskej prednášky bol Postkoloniálny román v slovenskej literatúre po roku 1989.

Okrem študentov a absolventov FF KU sa na konferencii zúčastnili aj poslucháči Pedagogickej fakulty KU a Fakulty stredoeurópskych štúdií Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Konferenčné príspevky študentov a absolventov mali ťažiskovo literárny, resp. analyticko-interpretatívny charakter, objavili sa však medzi nimi aj referáty z oblasti teórie výchovy. Profesor Žilka, ctený hosť podujatia, pedagógovia i študentské auditórium sa tento rok mimoriadne zhodli a ocenili príspevky – Bc. Petry Popjakovej (2. Mgr. FF KU RK, sjl – ajl): Eschatologická téma v poézii Pavla Suržina a Pavla Hudáka, Bc. Samuela Štefana Mahúta (1. Mgr. FF KU RK, sjl – fil): Nox et Solitudo prepletená biblickými motívmi

a Mgr. Lenky Tkáč-Zabákovéj (1. PhD. FSŠ UKF v Nitre): Neologizácia postmoderného literárneho textu. O „kultúrny zákusok“ sa postarali Mgr. Marta Mažáriová, PhD. a Bc. Veronika Súkenfková. Hlavným organizátorom podujatia bola PaedDr. Katarína Vilčeková, PhD. Príspevky z konferencie vyjdú v elektronickom zborníku.

-kv-

Zaujímavá prezentácia záverečnej práce

Aj bakalárska práca môže byť zviditeľná v neobvykle atraktívnej podobe. Presvedča nás o tom pútavá webová stránka <https://paliderer.wixsite.com/creativpsychology> prezentujúca výsledky bakalárskej práce študenta psychológie Bc. Pavla Déreara. Svoju výskumnú štúdiu s názvom Závislosť od online sietí (pod školiteľským vedením Mgr. Juraja Holdoša, PhD.) sa podarilo autorovi prezentovať v príťažlivej mediálnej forme prostredníctvom zaujímavého

videa. Oceniť možno aj skutočnosť, že ponúka výsledky pre všetkých respondentov, ktorí participovali v jeho výskume. Zároveň táto stránka predstavuje užitočnú platformu pre ďalší zber dát v nasledujúcom výskumnom bádání.

-jh-

Študenti histórie v Slovenskom raji

V dňoch od 3. do 7. júla Katedra histórie Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity (FF KU) zorganizovala exkurziu študentov histórie do Slovenského raja.

Študenti navštívili areál stredovekého kartuziánskeho kláštora na Skale útočiska (1299 – 1543) a tiež zaniknuté opevnenia – valy lužickej kultúry z mladšej doby bronzovej, valy halštatské (staršia doba železná) a stredoveké múry z polovice 13. storočia. Prezreli si zvyšky kaplniek sv. Margity z 13. storočia a sv. Alžbety z 15. storočia, rovnako aj Strážny vrch. Išli aj na symbolický cintorín venovaný obetiam Slovenského raja.

Účastníci exkurzie bývali priamo v priestoroch zaniknutého kláštora.

-jn-

Najťažší cyklomaratón v Európe

Prvý augustový týždeň sa konal Metrostav handy cyklomaratón z projektu Cesta za snom. Tohto maratónu sa zúčastnil aj tím Milana Hadbavného – Ortokomplet, ktorého súčasťou sme boli aj my, zástupcovia Katolíckej univerzity.

Zmyslom tejto aktivity je povzbudiť človeka, ktorý sa dostal do ťažkej životnej situácie a pomôcť mu „naštartovať nový začiatok“. Tento najťažší cyklomaratón v Európe má ambíciu prejsť 2222 km za 111 hodín a povzbudiť človeka, ktorý je konfrontovaný s novou životnou – ťažkou situáciou k novému začiatku. Súčasťou tímu je aspoň jeden hendikepovaný cyklista. V našom tíme ním bol Jaroslav Švestka, paraolympijský reprezentant SR v cyklistike, ktorý bicykluje s ostatnými cyklistami.

Hendikep nie je dôvodom k tomu, aby ostal človek sám. Tento projekt má za úlohu pomáhať a integrovať. Sme radi a vďační, že sme mohli byť súčasťou tohto projektu, a tak pomôcť niekomu vykročiť na jeho novú „cestu za snom“.

Anton Lisník

Detská univerzita slávila tento rok 10. výročie

Detská univerzita v Ružomberku má už svoju tradíciu. Malých študentov, ktorí chcú vedieť viac o svete, privítala tento rok už desiatykrát. Patrila k začiatku prázdnin, začala 3. júla. Bola zameraná na žiakov základných škôl od 8 do 14 rokov. Tento rok sa Detskej univerzity zúčastnilo 120 detí z rôznych kútov Slovenska, ale aj zo zahraničia. Sme radi, že si táto akcia dlhodobo udržiava nadregionálny charakter.

Organizáciu Detskej univerzity zabezpečila Pedagogická fakulta, ale do samotnej realizácie sa zapojili aj Filozofická fakulta a Fakulta zdravotníctva. Cieľom Detskej univerzity 2017 bolo poskytnúť deťom kvalitnú a primeranú alternatívu na trávenie voľného prázdninového času.

Aktivity Detskej univerzity boli zamerané na motto – Dobrodružná cesta za poznáním. Malí študenti sa presúvali cez jednotlivé oblasti vzdelávania a výchovy pomocou prednášok a workshopov z filozofie, biológie, informatiky, geografie, chémie, sociálnej práce, náboženstva, žurnalistiky, zdravotníctva, multikultúry, hudobnej výchovy, slovenského, talianskeho a nemeckého jazyka. Deti si mohli pozrieť divadelné predstavenia Divadla Portál a Divadla na doske, vystúpenie skupiny historického šermu Staroslovania a v rámci prednášok sa zaoberali stredovekou matematikou aj talianskou kultúrou. Študentom sa na pódiu predstavili aj redaktori a moderátori Rádía Lumen a prezradili im zaujímavosti o vysielaní a práci v rádiu. Detská univerzita bola ukončená konferenciou a slávnostnou promóciou.

Želáme si, aby sa cesta za poznávaním nového a hodnotného naplno rozvinula prostredníctvom programu, ktorý pre malých študentov spoločne pripravujeme každý rok.

Detská univerzita sa otvorila vďaka podpore samotnej univerzity, Grantovej agentúry Pedagogickej fakulty KU a ďalším sponzorom – vydavateľstvu F.A.C.E., časopisu VERTIGO, Vydavateľstvu Modrý Peter a internetovému knižkupectvu Martinus.sk.

Silvia Kaščáková, koordinátorka DU
Foto: Milan Jánoš

Výročná cena SAV pre doc. Sanigu

Výročné Ceny Slovenskej akadémie vied (SAV) za významné výsledky dosiahnuté v rôznych oblastiach výskumu a za popularizáciu vedy odovzdal 22. júna predseda akadémie Pavol Šajgalík v Kongresovom centre SAV v Smoleniciach vedeckým tímom a osobnostiam. SAV udeľuje každoročne ocenenia pri príležitosti výročia svojho založenia.

Za popularizáciu vedy SAV ocenila v oblasti vedecko-popularizačnej a vzdelávacej činnosti doc. ing. Miroslava Sanigu, PhD. pracovníka Katedry biológie a ekológie PF KU a Ústavu ekológie lesa.

Docent Saniga sa venuje s neobyčajným zápalom popularizácii vedy, a to na všetkých poliach. Poznatky z prírody sa snaží tlmočiť širokej verejnosti formou populárno-vedeckých knižiek, samostatných príspevkov v dennej tlači, rozhlase a televízii, ako aj formou popularizačných prednášok a besied s deťmi na základných a stredných školách v okolí jeho pracovného pôsobiska a rodiska, a to aj mimo pracovného času.

Šíri poznatky z výskumu medzi širokými vrstvami obyvateľstva a získava ho pre podporu vedy. Formuje verejnú mienku z prvej ruky, čo priamo ako prírodovedec považuje za jednu z najdôležitejších úloh. Bez cieľového a presne naprogramovaného ovplyvňovania povedomia detí a mládeže vhodnou formou zážitkového učenia len ťažko získame pre vedeckú dráhu spo-

medzi mládeže nádejných prírodovedcov. Miroslav Saniga si je tejto skutočnosti vedomý, a preto venuje popularizácii prírodovedy medzi mládežou najvyššiu pozornosť. Dokazuje to nielen bohatá publikačná činnosť, ale aj prednášky a terénne exkurzie, ktorých doteraz uskutočnil 1715, resp. 655.

Popularizácia vedeckej práce cez spomenuté formy napomáha vytvárať pozitívny obraz nielen samotnej práce vedca, ale aj pracoviska. Ocenenému kolegovi blahoželáme a do ďalšej práce mu vyprosujeme veľa Božích milostí.

Jozef Macko

Školské kolo ŠVOČ v študijnom odbore sociálna práca

Prvý májový týždeň sa v priestoroch Katedry sociálnej práce Pedagogickej fakulty Katolíckej univerzity (PF KU) konal 14. ročník celoslovenského kola súťaže Študentská vedecká odborná činnosť (ŠVOČ) v študijnom odbore sociálna práca. Cenu Asociácie vzdelávateľov v sociálnej práci na Slovensku získala študentka PF KU Bc. Zuzana Thomková s prácou Kompetencie a úlohy sociálneho pracovníka pri integrácii detí s mentálnym postihnutím v detskom domove (školička PhDr. Lenka Štefáková, PhD.).

Súťaž, na ktorej sa zúčastnili študenti z celého Slovenska, svojím príhovorom otvorila garantka štúdia sociálnej práce na PF KU prof. PhDr. Anna Žilová, PhD. Súťažilo sa v dvoch sekciách – pre študentov bakalárskeho stupňa štúdia a pre študentov ma-

gisterského stupňa štúdia. Podstatou súťaže bola obhajoba prác ŠVOČ pred odbornými komisiami, ktoré boli zložené z pedagógov pôsobiacich na slovenských univerzitách vzdelávajúcich v sociálnej práci. Predsedovia komisíí doc. PhDr. Ladislav Vaska, PhD. (UNIBA) a doc. PhDr. Ondrej Botek, PhD. (TRUNI) na záver vyhodnotili priebeh súťaže, vyhlásili výsledky v kategóriách a odovzdali diplomy a ceny študentom. Členovia komisíí zo slovenských univerzít ocenili vysokú úroveň organizácie súťaže v Ružomberku. Súťažné práce z oboch sekcií budú uverejnené v recenzovanom elektronickom zborníku.

-pf ku-

Experimenty v biológii a chémii zážitkom

Devätnásteho júna sa v priestoroch biologicko-chemického laboratória Katedry biológie a ekológie Pedagogickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku konal workshop "Experimenty v biológii a chémii zážitkom" pod vedením Ing. D. Blahútovej, PhD., MVDr. G. Hrkľovej, PhD. a S. Lukáčovej.

Žiaci 9. ročníka ZŠ Mikušovce pri Ilave so svojimi pedagógmi Mgr. I. Živčicovou a Mgr. M. Krškom realizovali formou zážitku jednoduché školské pokusy z biológie a chémie s cieľom zvýšiť záujem o prírodovedné štúdium.

Silvia Lukáčová

Kockaté hlavy z V4-ky u nás

Dať v Ružomberku začiatkom júna 2017 dohromady odbornú špičku na vyučovanie matematiky i samotnú „čistú“ matematiku z Čiech, Poľska, Maďarska a Slovenska bolo zámerom členov Katedry matematiky Pedagogickej fakulty našej Alma Mater, ktorá organizačne zastrelila nie jednu, ale rovno dve podujatia s medzinárodnou účasťou.

Prvou z nich bol XXIV. ročník Česko-Poľsko-Slovenskej matematickej konferencie. Ideou jej zakladateľov začiatkom 90-tych rokov minulého storočia bolo vytvoriť platformu umožňujúcu vytvoriť a kreatívne udržiavať spoluprácu v oblasti didaktiky matematiky medzi slovanskými národmi. Istým spôsobom šlo aj o reakciu na vtedajšie nekritické a výlučné zahľadanie sa stredo-európskych univerzít do niektorých uletených západných trendov. Nápad profesora Jana Kopku, prvého rektora Univerzity J. E. Purkyně, našiel pozitívnu odozvu najprv v Poľsku, neskôr aj na Slovensku, a to práve v Ružomberku, a postupom času sa podujatie stalo pre svoju priateľskú atmosféru a vysokú odbornú úroveň etablovaným nielen medzi Čechmi, Poliakmi a Slovákmi, no i v širšom akademickom priestore (štandardne Maďarsko, sporadicky Veľká Británia, Nórsko, USA, Čína, Nemecko, Turecko, balkánske krajiny).

Aj tento ročník konferencie ponúkol približne päťdesiatim účastníkom viacero kvalitných prednášok (Pavol Zlatoš z Univerzity Komenského v Bratislave, Roman Frič z Matematického ústavu SAV, Péter Körtesi z University of Miskolc, Adam Płocki z Pedagogical University of Cracow, Jana Krajčiová z Gymnázia Alejová, Košice), živá a priateľská debata na rôzne horúce témy, zároveň sa však prejavil aj istý efekt generačnej výmeny. Pravidelní účastníci, najmä starší z Čiech a Poľska, chýbali, organizačne i tematicky sa dostala k slovu v oveľa väčšej miere stredná generácia. Počas prednášok i diskusií sa pretriasalo všetko: Dôležitosť obrázkov vo vykladaní matematiky. Aké sú rozdiely na vyučovacích hodinách v klasických triedach, v triedach s rozšírenými hodinami matematiky či v triedach s intelektovo nadanými žiakmi? Prečo je niektorá trieda aktívna, iná pasívna? Ako primäť žiakov k aktivite? Čo trápi učiteľov? Čo trápi žiakov? Úskalia bezhľadného využívania výpočtovej techniky vo vyučovaní... Okrem toho niektorí prednášajúci viac či menej vydarene priblížili ostatným kolegom z iných matematických dis-

ciplín to, čím sa aktuálne zaoberajú v „svojej čistej“ matematike.

Druhým zo spomínaných podujatí bol 16. ročník súťaže v Študentskej vedeckej odbornej činnosti z didaktiky matematiky. Toto vrcholné podujatie, ako každoročne, vyhlásila Slovenská matematická spoločnosť Jednoty slovenských matematikov a fyzikov a Spoločnosť učiteľů matematiky Jednoty českých matematiků a fyziků a jeho tohtoročným spoluorganizátorom bola prvýkrát v histórii Katedra matematiky Pedagogickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku.

Súťaž poskytla možnosť predstaviť najlepšie študentské práce, ktoré vznikli na fakultách pripravujúcich budúcich učiteľov matematiky v akademickom roku 2016/2017. Podľa súťažiacich, prítomných vedúcich prác, členov poroty i ostatných účastníkov, počas celého podujatia vládla príjemná pracovná, priateľsky povzbudzujúca atmosféra.

V Ružomberku súťažilo 34 študentov z 18 českých a slovenských fakúlt. V prednáškovj sále boli 9. a 10. júna odprezentované práce v šiestich kategóriách. V kategórii seminárnych prác zvíťazila Patrícia Bartschová (FMFI UK Bratislava) s prácou Rezy telies. Medzi bakalárskymi prácami z didaktiky matematiky (2. stupeň ZŠ a SŠ) bola s prácou Výuka integrálného počtu na stredných školách najlepšia Vlasta Pelajová (PřF MU v Brne). Z diplomových prác z didaktiky matematiky pre materské školy

a 1. stupeň ZŠ sa na stupne víťazov „postavili“ dve, a to Geometrická predstavivosť v primárni škole aneb od modelu k predstavě Adely Hýskovej (FPřHaPg TU Liberec) a Netradiční motivační prostředí v primárni matematice – práce s geodeskou Kateřiny Kluhůvkovej (PdF UP Olomouc). V kategórii diplomových prác z didaktiky matematiky pre 2. stupeň ZŠ a SŠ sa stal víťazom Pavel Sovič (PdF UK Praha) s prácou Podnětná výuka obsahu trojúhelníku a rovnoběžníku ve dvou třídách s rozlišnou zkušeností s výukou matematiky. Spomedzi záverečných prác celoživotného vzdelávania bola víťaznými vavrínmi ovenčená práca Jak to vidíš? Aneb převrácení obrazce a těles Dany Stehlíkovej (FPřHaPg TU Liberec).

Súťaž svojou prítomnosťou poctili aj viacerí poprední českí a slovenskí pedagógovia i výskumníci v oblasti didaktiky matematiky ako napríklad prof. RNDr. Jarmila Novotná, CSc., doc. RNDr. Eduard Fuchs, CSc., a ďalší.

Pre tunajších učiteľov z Katedry matematiky je v súvislosti s druhým podujatím výzvou, aby sa zapojenia v budúcnosti zúčastnili aj práce našich študentov. Bez konfrontácie s inými skutočnú kvalitu očakávať nemožno.

Martin Papčo

Úspešní na medzinárodnej interpretačnej súťaži

Počas dvoch dní, 9. a 10. júna, sa v priestoroch Katedry hudobnej výchovy Pedagogickej fakulty Univerzity Karlovy a SZUŠ Music Art v Prahe konala Interpretačná súťaž študentů pedagogických fakult ČR s mezinárodní účastí. Cieľom súťaže je skvalitniť umeleckú prípravu budúcich učiteľov, preto mohli študenti pedagogických fakult konfrontovať svoje interpretačné kvality v piatich odboroch: hra na klavíri, hra na sláčikové nástroje, hra na ostatné nástroje, sólový spev a zbornajstrovstvo.

V rámci každého odboru sa súťažilo v dvoch kategóriách – v 1. boli študenti špecializovaných pedagogicko-umeleckých odborov a študenti alebo absolventi stredných a vysokých umeleckých škôl, v 2. kategórii súťažili študenti, ktorí nespádajú do 1. kategórie.

Výkony mladých interpretov v sólovom speve hodnotila porota v zložení: Mgr. et MgA. Iva Volavá, koncertná speváčka a hlasová pedagogička z Katedry hudobnej výchovy PF KU v Prahe, Mgr. et MgA. Markéta Štefaniková, koncertná speváčka a hlasová pedagogička z Katedry PF Univerzity Hradec Králové, Mgr. art. Jana Pastorková, ArtD., koncertná speváčka a hlasová pedagogička z Katedry hudby UKF v Nitre a Mgr. et MgA. Vladimír Kyas, Ph.D., sólista Moravského divadla Olomouc a pedagóg Katedry hudobnej výchovy PF UP v Olomouci

Katedru hudby PF KU v Ružomberku reprezentovali v sólovom speve dvaja študenti – v 1. kategórii Matej Stachera z triedy PaedDr. Miriam Žiarnej, PhD., ArtD., v 2. kategórii Peter Pekarčík z triedy Mgr. Marty Procházkovej, PhD. Umelecké výkony študentov sprevádzala na klavíri PaedDr. Mgr. art. Stefka Palovičová-Kovačeva, PhD.

Je potešujúce, že obidvaja naši študenti obstáli v medzinárodnej konkurencii a vo svojich kategóriách si vyspievali druhé miesta. K úspechu blahoželáme!

M. Procházková

Výstava výtvarných prác

Výstava PAPIER NIELEN KAŽDODENNÝ vznikla z iniciatívy papierenského závodu Mondri SCP Ružomberok a Katedry výtvarnej výchovy Pedagogickej fakulty Katolíckej univerzity (PF KU). V priestoroch ružomerského Domu kultúry Andreja Hlinku boli od 17. do 23. júna prezentované práce vysokoškolských študentov výtvarnej výchovy, ktoré boli vytvorené, ako napovedá samotný názov výstavy, na papieri, skrže papier, s papierom a z papiera.

Jedným z hlavných cieľov výstavy je poukázať na papier ako na materiál, ktorý nie

je len konzumným sprievodcom našich všedných dní, ale aj nevyčerpateľnou inšpiráciou pre umeleckú tvorbu. Základom vytvorených diel sa stal papier vo finálnej podobe, ako aj jednotlivé matérie reprezentujúce rôzne štádiá jeho výroby. Plošné aj priestorové realizácie, výtvarné inštalácie vzniknuté pre daný výstavný priestor, doplnila aj stratégia participatívne zapájajúca návštevníka podujatia do procesu vzniku diela.

Tak ako chlieb náš každodenný môže mať tisíce foriem, štruktúr, textúr, odtieňov

a chutí, tak aj papier sa stal plnohodnotným umeleckým materiálom s nevyčerpateľným množstvom inovatívnych umeleckých aktivít.

Marta Bošelová

Chudoba a zdravie

Aj na túto tému sme sa snažili rozbehnúť diskusiu na letnej škole v Maďarsku, ktorú organizovala Vysoká škola teologická v Pécsi (Theological College of Pécs) od 31. marca do 7. apríla 2016 v rámci programu AT502 CEEPUS. Prednášky v anglickom a v nemeckom jazyku, ktoré absolvovali doktorandi a študenti z viacerých krajín sa týkali témy „Poverty and Health“ - „Armut und Gesundheit“.

Slovensko reprezentovali doktorandi a študenti z Teologickej fakulty KU v Košiciach, dvaja doktorandi z odboru sociálna práca (Chovancová Katarína a Molokáč Milan) a dvaja študenti magisterského stupňa v odbore katolícka teológia (Sekerák Lukáš a Szanyi Norbert). Zastúpenie malo aj Poľsko, Česká republika a samozrejme Maďarsko. Účasť na letnej škole posilnili dvaja poslucháči z Viedenskej univerzity, pôvodom z Nigérie a Haiti.

Denný režim spočíval predovšetkým v absolvovaní jednotlivých prednášok od 9. do 15. hodiny. Ako prvý predniesol prednášku Martos Levente Balázss názvom „Ja síce biedny a chudobný“- Čo hovorí Biblia o chudobe a o zdraví? Iný postoj nám predstavila Péntek Eszter z Filozofickej fakulty Vedeckej univerzity v Pécsi, ktorá nám priblížila danú tematiku zo sociologického pohľadu- Sociológia chudoby. Zaujímavú prednášku mal prof. Morciniec Piotr z Univerzity v Opole. Jeho prednáška s názvom Chudoba a ľudské vzťahy nás nútila zamyslieť sa nad dnešnou spoločnosťou, ktorá chudobu vníma skôr len z materiálnej

ho hľadiska. Mnohí z nás si neuvedomujú, že kvalita medziľudských vzťahov vo veľkej miere ovplyvňuje aj naše zdravie. Fakt, že vnímanie chudoby je relatívne, nám ozrejmila prof. Sigrid Müller z Viedenskej univerzity. Niektorí lektori nám pripravili rôzne cvičenia, didaktické hry, vďaka ktorým sme sa mohli lepšie vžiť do danej situácie v rámci problematiky. Napríklad pod vedením Sipos Edit sme mohli prostredníctvom hrania rolí spoznať ľudovú rozprávku Kőleves - (Stone Soup). Spoznali sme osudy niektorých detí, ktoré žijú v rôznych životných situáciách, a viaceré tváre chudoby.

Po každej prednáške nasledovala skupinová práca, vďaka ktorej sme mali možnosť spoločne nazrieť do danej témy, vyjadriť svoje názory, zlepšiť cudzí jazyk, no hlavne lepšie spoznať ďalších účastníkov.

Zopár dní sme absolvovali rôzne exkurzie, ktoré boli súčasťou hlavného programu. Mali sme možnosť vidieť miestnu Diecéznu Charitu, ktorej členovia nám podali informácie o svojich aktivitách, úspechoch, výzvach a podobe. Počas letnej školy sme navštívili aj sanatórium, v ktorom nás privítal riaditeľ Szücs Attila. V rámci svojej prednášky nás oboznámil s chodom sanatória. V ďalšej prednáške s názvom Staroba – choroba? sa zmienil o súčasnom stave starších ľudí, o ich postavení v dnešnej societe. Dozvedeli sme sa, akými krízami prechádzajú starší občania nielen v spoločenskom, ale aj v osobnom živote. Nasledne sme aj spoločne diskutovali o spôsoboch spracovania kríz staršieho veku.

Po prestávke nasledoval Film Club, v rámci ktorého nám psychiater Dr. Stark András predstavil film Life Feels Good - (Chce sa mi žiť). Opäť nasledovala diskusia, v ktorej sme mohli vyjadriť naše pocity, myšlienky a zodpovedať na otázky, ktoré sa vynorili ešte počas filmu. V rámci poslednej exkurzie sme nazreli do miestnej osady, kde nás čakal Várda Ferenc, člen miestnej Diecézy. Predstavil nám sociálne a pastoračné činnosti, ktorými sa snažia pomôcť a rozšíriť možnosti života sociálne znevýhodneným občanom. Snažia sa im pomôcť rôznymi spôsobmi, avšak na inom princípe. Miestni z osady nedostávajú nič „zadarmo“, ale musia sa aj oni podieľať na zveľadení vlastného prostredia. Ostali sme v nemom úžase, keď sme videli, že tento spôsob v praxi naozaj funguje.

Hostitelia nám pripravili bohatý harmonogram aj mimo hlavného programu. Vo voľnom čase sme mali možnosť spoznať krásu mesta Pécs. V nedeľu sme slávili svätú omšu a v popoludňajších hodinách sme vyrazili na väčšiu túru do prírody - (Éger-völgy), kde sme sa opäť mohli neformálne spoznávať. V rámci programu sa o príjemný zážitok sa postaral aj študent miestnej vysokej školy Csigi Tamás, ktorý nám so svojou priateľkou predviedol kúsok maďarskej kultúry prostredníctvom ľudového tanca. Posledný „rozlúčkový“ večer sme sa v priateľskom kruhu porozprávali a spomínali na uplynulé dni, plné radosti, nových vedomostí a zážitkov.

Katarína Chovancová

Detská univerzita na Teologickej fakulte KU

Teologická fakulta KU už 5. rok otvorila svoje brány počas letných prázdnin deťom. V dňoch od 3. do 7. júla zorganizovala Detskú univerzitu, na ktorej sa zúčastnilo 30 detí vo veku 8 až 14 rokov. Deťom sa o zaujímavý program postarali pedagógovia a doktorandi TF KU, no taktiež aj pozvaní hostia. Program začal slávnostnou imatrikuláciou, pokračoval zoznámením v skupinkách, nakoľko deti boli vekovo rozdelené do 4 skupiniek. Nasledne deti absolvovali prednášky zo sociálnej práce, náuky o rodine, teológie či ďalších zaujímavých oblastí.

Deti mali možnosť zaujímavým spôsobom spoznať významných filozofov, oboznámiť sa s prenasledovaním Cirkvi, spoznať organizácie ako Úsmev ako dar či Maják nádeje, ktoré pomáhajú ľuďom v núdzi, naučiť sa základy posunkovej reči, zistiť, čo má manželstvo spoločné s hrnčiarstvom, naučiť sa talianske piesne, zatancovať si brazílske tance s Brazílčankou. Súčasťou bola aj prehliadka múzea – príroda Karpát či technických expozícií v Steelparku. Samozrejmosťou každého dňa bolo aj množstvo zaujímavých hier, ktoré si pre deti pripravili ich animátori.

Tak ako aj počas bežného vysokoškolského štúdia, aj deti na Detskej univerzite tvorili záverečné práce, avšak zábavnou formou. Najkrajšie či najzaujímavejšie záverečné práce boli odmenené Cenou dekana. Po úspešnom absolvovaní prednášok a obsahovej záverečných prác pristúpili k slávnostnej promócií, na ktorej im dekan TF KU odovzdal diplomy a spomienkové darčeky.

Michaela Šulová, Radoslav Lojan, dekanát TF KU

Letná škola na pôde Viedenskej univerzity

V dňoch od 12. do 17. júna sa na pôde Viedenskej univerzity uskutočnila letná škola s názvom Ecumenical approaches to bioethics, ktorej sa zúčastnil doktorand Teologickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku Milan Molokáč. Študenti a pedagógovia sa mali možnosť oboznámiť s rôznymi prístupmi cirkví a náboženstiev k otázkam eutanázie, homosexuality či interrupcií. Okrem katolíckeho, ortodoxného a protestantského stanoviska si účastníci vypočuli aj prednášku prof. Abdullaha Takima o moslimskom prístupe k bioetickým otázkam. Letná škola ponúkla okrem prednášok aj bohatý kultúrny program. Posledný deň pobytu vo Viedni sa študenti zúčastnili stretnutia s gréckym ortodoxným metropolitom Arseniusom Kardamakissom.

Milan Molokáč

Prvý kurz farských koordinátorov

Pápežské misijné diela Košickej arcidiecézy (PMD KE), v spolupráci s Teologickou fakultou Katolíckej univerzity, organizovali 3. júna prvý kurz Farských koordinátorov PMD (FK PMD) v Košiciach. Do kurzu sa prihlásilo 11. dobrovoľníkov, ktorých odporučili miestni kňazi z farnosti Hertník-filiálka Bartošovce, Humenné Pod Sokolejom, Košice-Myslava, Podhorany, Ľubiša, Chminianská Nová Ves a Široké. Kurz obsahoval témy prednášok o Misijnom rozmere liturgie – prof. Gabriel Ragan, Pápežské encykliky – prof. Štefan Lenčič, Pápežské misijné diela – ThDr. Marek Krupský a Poslanie-misia farského koordinátora PMD – Bc. Štefan Kondis. V kaplnke seminárneho Kostol sv. Antona Paduánskeho, ktorú celebroidali Gabriel Ragan a Štefan Lenčič, nabrali účastníci kurzu duchovných síl pre svoje farské misijné poslanie. V závere absolventom celodenného kurzu farských koordinátorov PMD diecézny riaditeľ Bc. Štefan Kondis odovzdal certifikáty na vykonávanie misijnej služby vo svojich farnostiach.

Poslaním farského koordinátora PMD v Košickej arcidiecéze je, aby bol nápomocný diecéznemu riaditeľovi a miestnemu farárovi s misijnými aktivitami, napr.: šíriť časopis Svetové misie a modlitbu misijného ruženca, pomôcť pri príprave Misijnej ne-

dele, získavať nových členov a podporovateľov Pápežských misijných diel na Slovensku a pod. Absolventi tohto kurzu budú každoročne absolvovať aj duchovnú obnovu.

Dekanát TF KU

Fakultu zdravotníctva povedie prof. MUDr. Anton Lacko, CSc.

Dňa 6. júna bol Akademickým senátom Fakulty zdravotníctva Katolíckej univerzity (FZ KU) v tajnom hlasovaní zvolený za kandidáta na dekana prof. MUDr. Anton Lacko, CSc. Voľbu potvrdil Veľký kancelár KU Mons. Bernard Bober a následne ho 11. júla rektor KU prof. ThDr. Jozef Jarab, PhD. vymenoval za dekana FZ KU. V piatok 28. júla bol nový dekan FZ KU inaugurovaný. Slávnostné uvedenie do funkcie bolo symbolicky spojené s liturgickou spomienkou na blahoslavenú sestru Zdenku, patronku FZ KU. Svätú omšu pri tejto príležitosti celebroidal rektor KU Mons. prof. Jozef Jarab.

„Úmyslom sv. omše bude poďakovanie Pánu Bohu za prácu doterajšieho vedenia FZ a prosba o pomoc a požehnanie pre nové vedenie do rokov budúcich. Rovnako to bude príležitosť osláviť Pána Boha za životy a službu všetkých, ktorí tvoria akademickú rodinu FZ KU, aby On – darca života a nášho povolania jej naďalej pomáhal na príhovor bl. sestry Zdenky rást v láske a v dobre,“ uviedol rektor KU.

Prof. MUDr. Anton Lacko, CSc. sa tak po štyroch rokoch vracia na pozíciu dekana FZ KU, ktorú zastával v rokoch 2005 až 2013. Za obdobie posledných štyroch rokov viedla fakultu dekanka prof. MUDr. Anna Lesňáková, PhD., ktorej 31. júla skončilo funkčné obdobie.

Prof. Lacko vyštudoval medicínu na Univerzite Komenského v Bratislave. Habilitoval sa v roku 2003 a v roku 2009 bol menovaný za profesora v odbore ošetrovateľstvo. V rokoch 2002 až 2005 bol riaditeľom Ústavu zdravotníctva a sociálnej práce pri Pedagogickej fakulte KU a zástupcom prednostu internej kliniky Ústrednej vojenskej nemocnice v Ružomberku. Vo výskume sa špecializuje na ošetrovateľstvo, vnútorné lekárstvo, klinickú propedeutiku, kardiológiu a nukleárnu medicínu.

„Počas pôsobenia v pozícii dekana chcem podporovať a naďalej rozvíjať doterajšie aktivity a snahy v oblasti vedecko-výskumnej činnosti, vzdelávania a medzinárodnej spolupráce,“ uviedol staronový dekan FZ KU.

-ml-

Konferencia v španielskej Almerii

V dňoch od 25. do 30. apríla sa pedagógovia Fakulty zdravotníctva Katolíckej univerzity (FZ KU) doc. PhDr. Mgr. Vladimír Littva, PhD., MPH, PhDr. Bc. Eva Moraučíková, PhD. a doktorand Mgr. Peter Kutíš zúčastnili dvoch konferencií, ktoré organizovala Universidad De Almería v Španielsku. Spoluorganizátorom konferencie bola Medzinárodná asociácia psychológie a vzdelávania detí, mládeže, starších osôb a osôb so zdravotným postihnutím (INFAD), ktorá sa zaoberá novými skutočnosťami v dnešnej spoločnosti a generačnými zmenami v kontexte kultúrnych vplyvov

súčasnosti. Súbežne boli organizované dve konferencie - XXIV. Medzinárodný kongres Congreso Internacional De Psicologia INFAD a I. Congreso Internacional De Salud y Ciclo Vital. Konferencie boli miestom pre reflexiu a vedecký prístup ku oblastiam súčasného života, ktoré sú najviac znepokojujúce. Organizátorom sa podarilo podporiť kooperáciu medzi rôznymi odborníkmi. Na kongresoch prednášali odborníci z Francúzska, Grécka, Talianska, Maďarska, Poľska, Portugalska, Írska, Českej republiky, Slovenska, Ruska, Palestíny, Argentíny, Brazílie, Čile, Kolumbie, Kuby,

Mexika, Panamy, Peru, USA a Kanady. Zástupcovia FZ KU svoje príspevky predniesli v sekcii s názvom „Salud psicología y educación“ (Perception and Approach to Human Health), ktorej predsedal doc. Vladimír Littva. Všetky sympóziá, semináre, diskusie a sprievodné kultúrne aktivity bolo možné sledovať „naživo“ a všetci prihlásení on-line užívatelia mohli zasahovať do diskusie prostredníctvom špeciálnej aplikácie.

Eva Moraučíková

Svedectvo z hospica

V období o 26. 6 do 25. 8. 2017 som sa zúčastnila stáže v rámci programu Erasmus+. Pre svoju stáž som si vybrala hospic v Prachaticiach. Hospic preto, lebo som chcela poznať, ako to „prebieha“ a ako vnímajú pacienti a aj personál takéto prostredie. Bola som veľmi milo prekvapená tým, čo som tu zažila. Zistila som, že práca s ťažko chorými neuvieriteľne naplňuje človeka. Naučila som sa poznať detailnejšie pacienta z bio-psycho-sociálneho a spirituálneho pohľadu.

Stáž mi dala viac, ako som očakávala. Stretla som veľmi milých a prívětivých ľudí, ktorí sa s veľkou láskou a trpezlivosťou starali o pacientov, čo bolo pre mňa veľmi povzbudzujúce, pretože v dnešnej dobe sa skôr stretávam s tým, že sestry si „rýchlo odbavia“ svoju prácu a na pacientov nemajú čas alebo, aj keby si ho chceli nájsť, tak nemôžu. Tu som zažila, čo znamená s pacientom naozaj tráviť čas. Najkrajšou a najpovzbudzujúcejšou skúsenosťou pre mňa bolo, keď som mohla sprevádzať pacientov až do ich posledných chvíľ. Ešte stále si pamätám pocit, keď som ich mohla držať za ruku, dať im krížik a modliť sa za nich. Nič krajšie ako modlitbu a to, že som bola pri nich, si neviem predstaviť. Samozrejme, keď pacienti odišli na druhý svet, bolo nám všetkým ľúto, ale zároveň sme vedeli, že odišli na lepšie miesto, že odišli za Kristom. Každý z pacientov, pri ktorom som bola, zomieral pokojnou smrťou a bez veľkých bolestí, čo bolo pre nich mimoriadnou úľavou, pretože prichádzali s veľmi ťažkými diagnózami. Fascinovala ma ich vyrovnanosť aj napriek tomu, že tu človek nemôže počítať s tým, že sa vylieči. Na tomto mieste každý z pacientov vedel, prečo sem prišiel, a aj napriek tomu mnohí z nich boli úžasne vyrovnaní a veselí.

Ďalšou silnou skúsenosťou bol pre mňa kolektív. Byť so sestrami a vedúcou sestrou oddelenia, ktoré s vami zdieľajú vašu vieru, je veľkým požehnaním. Vždy sme sa navzájom povzbudzovali a učili jedna od druhej. Videla som, že ich viera im pomáha pozeráť sa na ľudí inak. Videla som, s akou veľkou láskou a pokorou pristupujú k pacientom. V každej z nich som videla Matku Terezu, čo bolo pre mňa úžasnou skúsenosťou. Práca v hospici nie je jednoduchá, ale keď na to pozeráme s vierou a z Ježišovho pohľadu, dokážeme meniť charakter ľudí a nakoniec zmeniť naše zmysľanie v pohľade na Krista.

Stáž v hospici odporúčam, lebo tu sa človek stretne s utrpením tvárou v tvár a môže sa veľa naučiť. Z jednej strany prehodnotí svoj život a z druhej strany stretne ľudí, ktorí sa vedú tešiť z každého jedného dňa. Na žiadnom inom mieste som nezažila také milé prijatie a taký perfektný kolektív. Ak chcete zažiť, čo znamená skutočne sa venovať pacientovi, v hospici to zažijete. Uvedomujem si, že ak by som nešla do hospicu, nikdy by som nezažila pocit, čo znamená pre pacienta byť pri ňom blízko v jeho najťažších chvíľach, a tiež, čo znamená vidieť Krista v trpiacich ľuďoch. Vďaka tomu som spoznala, že aj v ťažkých chvíľach sa dá radosť a tešiť.

Veronika Janikova, študentka

Dobrodružstvo s novými skúsenosťami

Na základe dlhoročnej medzinárodnej spolupráce prijala Fakulta zdravotníctva Katolíckej univerzity (FZ KU) na trojmesačnú stáž 7 študentiek z Univerzity J. Kochanowskiego v Kielcach v Poľsku. Výmenný pobyt sa realizuje v rámci projektu partnerskej inštitúcie „Ściżka zdrowia do kariery“ a zúčastnili sa ho študentky odborov ošetrovateľstvo (Sylwia Karcz, Kamila

Krawczyk, Wiktoria Bielecka, Aleksandra Grzesik) a fyzioterapia (Sylwia Czaja, Ewa Bartosińska, Agnieszka Szpyt).

Uskutočňuje sa na jednotlivých klinických pracoviskách Ústrednej vojenskej nemocnice SNP Ružomberok – FN, ktorá je výučbovou základňou FZ KU. Každá stážistka počas mesiacov júl až september odpracuje

360 hodín klinickej praxe v podmienkach zahraničného zdravotníckeho zariadenia, čím zároveň absolvuje v prirodzených podmienkach časť cvičení nevyhnutných pre získanie kvalifikácie v príslušnom zdravotníckom povolání a súčasne získava aj mnoho ďalších skúseností.

„Je to vynikajúca príležitosť na zlepšenie nadobudnutých zručností a oboznámenie sa so špecifikami práce sestier na Slovensku. Stáž nám umožnila vyskúšať si svoje schopnosti a zručnosti na rôznych oddeleniach. Stretli sme sa so srdečným prístupom zdravotníkov aj pacientov. Prax je dobre zorganizovaná, prebieha bezproblémovo. Ukázala sa ako skvelé dobrodružstvo s novými skúsenosťami,“ zhodnotila za všetky účastníčky stáže ich doterajšie pôsobenie Sylwia Karcz.

-ml-

Kongres pneumológov a ftizeológov

Slovenská pneumologická a ftizeologická spoločnosť, Česká pneumologická a ftizeologická spoločnosť v spolupráci s Fakultou zdravotníctva Katolíckej univerzity, zorganizovali jubilejný 20. kongres, ktorý sa uskutočnil v dňoch od 14. do 16. júna v najvyššie položenom centre Vysokých Tatier, na Štrbskom Plese.

Kongres dvoch spomínaných spoločností je najväčším a najvýznamnejším odborným podujatím pneumológov a ftizeológov v rámci SR a ČR.

Trojdnňový vedecký program, v ktorom odznelo 166 prezentácií, umožnil 480 účastníkom oboznámiť sa s novými poznatkami

mi v oblasti problematiky respirológie ako verejno-zdravotníckeho problému, ako aj špecifikami poskytovania ošetrovateľskej starostlivosti pacientom s týmito chorobnými jednotkami. Účastníci kongresu mali možnosť stretnúť sa s kolegami a nadviazať novú spoluprácu v zmysle spoločného cieľa - bojovať proti tuberkulóze a pľúcny chorobám. Sprievodným podujatím bol „Beh za zdravé pľúca“, ktorým si odborníci a široká verejnosť mohli otestovať svoju kapacitu pľúc v reálnych vysokohorských podmienkach.

Ivan Solovič, prezident kongresu

Za našu univerzitu na púti z Fatimy do Santiaga de Compostella

Od 9. storočia po Kristovi putuje kresťanský svet k hrobom Ježišových apoštolov už nie len do Jeruzalema a Ríma, ale aj na sever Španielska k hrobu svätého apoštola Jakuba staršieho, do Santiago de Compostella. Totiž práve v tomto storočí zázračný úkaz hviezd pomohol odhaliť hrob jedného z troch najbližších Ježišových učeníkov. Odvtedy, až do dnešného dňa, už mnohými smermi naprieč celou Európou prešlo milióny a milióny pútnikov, aby si v meste „na poli hviezd“ uctili jedného zo Zebedejových synov.

Na Camino opäť aj kňazi z UPaC

Na prelome mesiacov júl – august 2017 sa na túto slávnú Svätajakubskú cestu, na Camino de Santiago, zapísanú aj do Svetového duchovného dedičstva, do UNESCO, už po štvrtýkrát v priebehu posledných rokov vybrali aj ružomberskí univerzitní kapláni, duchovní otcovia Róbert Slotka, Dušan Galica, Jozef Žvanda a spolu s nimi aj ich niekdajší kolega, dnes farár v Sklabinej, otec Ondrej Šmidriak. Ružomberskí pútnici začali svoju púť v sobotu 29. júla 2017 v portugalskom mariánskom pútnickom mieste Fatima, a to z dôvodu stého výročia zjavenia sa Panny Márie trom malým pastierikom. Po dvojdnovom programe bohatom na duchovné zážitky sa v nedeľu podvečer z Fatimy autobusom presunuli do blízkeho historického mesta Tomar, odkiaľ v pondelok 31. júla 2017 skoro ráno začali putovať do Santiaga de Compostella takzvanou južnou – portugalskou trasou v dĺžke 450 km. Celá cesta bola rozdelená do sedemnástich etáp a do cieľa k hrobu svätého apoštola Jakuba unavení, no šťastní pútnici šťastlivo doputovali vo štvrtok 17. augusta 2017 v popoludňajších hodinách.

Dôvod púte?

Modlitba a obeta, obeta a modlitba...

Púť po Svätajakubskej ceste je predovšetkým duchovnou púťou, po každej stránke nesmierne náročnou. Sú to duchovné cvičenia v pohybe, je to duchovná cesta, cesta ticha, cesta s Bohom, cesta so sebou samým a cesta s inými, či už osobne alebo vo svojom srdci. Je to modlitba a obeta, obeta a modlitba... Aj púť z Fatimy do Santiaga de Compostella bola pre kňa-

Stretnutie s ďalšími pútnikmi počas putovania.

Kapláni UPaC v cieľi púte.

zov – pútnikov predovšetkým duchovnou púťou. Každý z nich tam kráčal so svojimi vlastnými úmyslami. No bolo tu aj niekoľko spoločných úmyslov. Tým najdôležitejším je dielo Katolíckej univerzity v Ružomberku, ktorá je veľkým darom pre Cirkev, Slovensko, Európu a svet. Preto si Katolícka univerzita zaslúži na prvom mieste našu osobnú modlitbu a obetu. Kňazi – pútnici počas celej púte mali tento úmysel pred očami a neustále sa za tento úmysel, či už spoločne alebo individuálne, modlili a obetovali. Modlili sa aj za Cirkev, za svojich veriacich, za rodiny, za deti a mládež, za starých ľudí, za chorých a trpiacich, a za mier a pokoj vo svete.

Caminho portugéze – portugalská cesta

V prvej časti púte pútnici kráčali prevažne jednoduchými, na prvý pohľad chudobnými dedinkami Portugalska, v ktorých žijú prevažne starší ľudia. Mladí sa zrejme presťahovali do priemyselných oblastí. Kráčajúc týmto krajom pútnikov zaujal pokoj, ticho a úcta, ktorú im –pútnikom prejavovali miestni obyvatelia. Zaujali ich aj starobylé kostolíky postavené z kameňa, ktorého je tu dostatok a dnes sú už z vonkajšej strany zarastené zelenožltým machom. Potešili sa, ak kostol bol otvorený a ponúkol príjemné fyzické a duchovné pookriatie. Kráčajúc krajinou chudobnou na vodu si pútnik mohol všimnúť obrobené políčka a vlnice a premyslený zavlažovací systém.

Druhá časť púte viedla popri Atlantickom oceáne, kde pútnikov fascinovali jeho nekonečné rozmery a nádherná príroda lemujúca pobrežie. Dnes sa do tejto veľmi prítlačlivej turistickej oblasti investuje veľa finančných prostriedkov, budujú sa drevené chodníky kopírujúce pobrežie a zvltný terén, budujú sa tam parkoviská a letoviská. Medzi stovkami áut bolo možné občas zahliadnuť aj auto so štátnou poznávacou značkou Slovenskej republiky. Tretia časť púte viedla opäť nádherné zrekonštruovanými mestami a dedinami, v ktorých žijú ľudia, ktorí pútnikov na púti povzbudzovali, radostne im kývali a vodiči áut mali k nim nesmierny ohľad a úctu. A toto pútnikov fascinovalo, tá úcta človeka voči človeku. Toto je pre nich obrovskou výzvou, šíriť úctu, úctu voči Bohu, úctu voči človeku, úctu voči sebe samému, úctu voči celému stvoreniu.

www.upac.sk

Camino de Santiago – Svätajakubská cesta a jej pridaná hodnota

Púť po Svätajakubskej ceste ponúka vždy viac, než si človek myslí. Ponúka svoju pridanú hodnotu, ponúka príbehy, stovky vyrozprávaných príbehov. Pridanou hodnotou sú pútnici, ľudia, ktorých možno na každom kroku stretnúť, pútnici z celého sveta, pútnici rôznych rás, pútnici rôznych vekových kategórií, pútnici rôznych povolání, pútnici – veriaci aj neveriaci, hľadajúci pútnici, pútnici otvorení pre komunikáciu a pre hlboké rozhovory. Niekoľko stretne pútnik len raz, možno ho stretne len na chvíľu, ale tá chvíľa stojí zato. Každý človek nosí v sebe veľkú učebnicu života, osobný príbeh, osobnú históriu. Púť je tým miestom, kde je pútnik otvorený pre toto hlboké zdieľanie, pre hlboké vyrozprávanie svojho príbehu. Preto najdôležitejším na Camino de Santiago možno ani nie je prísť do cieľa. Niekedy veľká únava či boľavá noha nedovolia pútnikovi prísť po vlastných do cieľa. A k hrobu svätého apoštola Jakuba sa dá dnes prísť predsa aj autom, autobusom, vlakom či lietadlom. Najdôležitejším na ceste do Santiaga de Compostella, na Camino de Santiago, je prítomná chvíľa na ceste, prítomný okamih s Bohom, s človekom, so sebou samým. Prítomná chvíľa, ten okamih sa už nikdy nevráti, toho človeka už pútnik možno nikdy nestretne. Podobne je to aj v našom živote. Náš cieľ poznáme, pozemský život nie je cieľom, ale cestou, prítomná chvíľa, práve táto chvíľa, ktorú teraz žijem, tá je najdôležitejšia. Tá rozhoduje o našom cieľi. Veď ďalšia už prísť nemusí...

Na záver osobné svedectvá pútnikov:

Otec Róbert Slotka

„Tohtoročné putovanie bolo viac spojené s Božou Matkou. Som vďačný za inšpiráciu spolubratov, ktorí boli vytrvalí v modlitbe sv. ruženca a snažili sa naplno využiť čas púte. Čas púte bol časom budovania kňazského spoločenstva a nesenia vzájomnej zodpovednosti a pomoci jeden voči druhému. Som vďačný Pánu Bohu aj za bohatstvo Katolíckej cirkvi, z ktorého sme mohli načerpať z návštev farností a rehoľných komunít.“

Otec Ondrej Šmidriak

„Našu púť som vnímal ako školu modlitby, askézy, zdieľania a tímovosti. Nešlo o premýšľanie pri mäkkom sedení po nejakej prednáške, ale o dva a pol týždňové nasadenie pre zvládanie fyzickej námahy, pre vonkajšie i vnútorné stíšenie, pre vzájomnú dohodu o každodenných praktických veciach i pre schopnosť načúvať i zdieľať osobné skúsenosti s úplne novými ľuďmi. Veľký priateľ pre ticho a modlitbu sprevádzaný námahou, bol príležitosťou obetovať to - premyslieť a premodliť mnohé vzťahy a oblasti života. Spoločne sme sa zamerali aj na Katolícku univerzitu v Ružomberku, ktorá je akoby vrcholom pyramídy cirkevného školstva na Slovensku a ktorá odzrkadľuje jeho pozitíva aj nedostatky, je však veľkou šancou pre našu Cirkev a jej poslanie voči mladým, a preto potrebuje našu aj duchovnú podporu.“

Otec Jozef Žvanda

„Tohtoročná púť z portugalskej Fatimy k hrobu svätého apoštola Jakuba do Santiaga de Compostella bola pre mňa osobne hlbokými duchovnými cvičeniami v pohybe. Každý deň okrem námahy a horúceho slnka nám pútnikom ponúkal aj dostatok priestoru pre modlitbu, rozjímanie nad Božím slovom a uvažovanie nad svojím životom a životom dnešného sveta. Každý deň nám ponúkal aj dostatok príležitostí pre množstvo stretnutí s mnohými spolupútnikmi rôznych vekových kategórií z celého sveta. Prirodzene toto všetko bolo obohatené aj o pozorovanie krajiny, ktorou sme kráčali, o pozorovanie života a ľudí vôkol, u ktorých sme vybadali, a to zvlášť v Portugalsku, veľkú úctu k človeku a k životu vôbec. Vo svojich srdciach sme si niesli aj množstvo ľudí a veľa úmyslov, za ktoré sme sa cestou modlili. Našu púť sme zvlášť obetovali za dielo Katolíckej univerzity v Ružomberku, ktorá je pre Slovensko, Európu a svet príliš veľkým darom. Preto si zaslúži od každého z nás veľkú pozornosť. Už teraz sa teším na našu najbližšiu púť po svätajakubskej ceste. Ak budeme živí a zdraví, tak o dva roky, počas letných prázdnin, opäť na Camino de Santiago vykračíme. Nech je za to oslávený náš láskavý Boh.“

INŠPIRATÍVNY TÝŽDEŇ KREŠŤANSKEJ KULTÚRY

Občianske združenie Vzdelávanie umením – EduArt v spolupráci s Katolíckou univerzitou (KU) a so Spoločnosťou Ježišovou zorganizovalo od 2. do 7. mája druhý ročník podujatí s kresťanským obsahom a so širokým žánrovým rozptylom pod názvom Týždeň kresťanskej kultúry (TKK) v meste Ružomberok.

Cieľom TKK bolo upriamiť a sústrediť pozornosť na prítomnosť kresťanských hodnôt v kultúrnych prejavoch súčasného človeka a spoločnosti, s osobitným akcentom na rôzne formy odovzdávania kresťanskej kultúry.

Program začal 2. mája v priestoroch Univerzitnej knižnice KU, vernisážou výstavy Ondreja Ďuriana, s názvom „Príbehy“. Autor pôsobí na Škole úžitkového výtvarníctva v Kremnici. Výstava ponúka do 16. júna výber z figurálnych plastík, tvarovaných kovaním a tepaním z medeného plechu. Výstavu predstavila Mgr. Katarína Matušková, ktorá poukázala aj na spoluprácu O. Ďuriana s KU pri tvorbe jej insígnií. Náboženské či kresťanské témy tu boli zahrnuté ako prirodzená súčasť autorových myšlienok, jeho života i jeho výtvarného prejavu.

Následne sa v tých istých priestoroch uskutočnila verejná diskusia o ponuke kresťanského vzdelávania v Ružomberku s názvom „Pridaná hodnota katolíckej školy“. Pozvanie do diskusie prijali predstavitelia Materskej školy sv. Lujzy, Mgr. Elena Chachaláková, riaditeľka Základnej školy sv. Vincenta, Mgr. Mária Brejková, riaditeľka Strednej zdravotníckej školy Márie Terézie Schererovej, MUDr. Ľubomíra Albertyová, riaditeľ Gymnázia sv. Andreja, PaedDr. Kamil Nemčík, ako aj rektor a pro-

rektorka KU, prof. Jozef Jarab a doc. Janka Bednáriková. Moderátor, doc. Stanislav Košč, v úvode vysvetlil pravý význam pojmu „pridaná hodnota“. V diskusii rezonovala najprv vôľa zdefinovať identitu katolíckej školy a jej ponuky pre rodičov a žiakov (študentov), ktorá spočíva ani nie vo vonkajších znakoch, ako skôr v atmosfére prijatia, dôraze na dôstojnosť každého človeka a v osobitnej motivácii ku kvalite vzdelávania. Následne boli spomenuté niektoré príklady vzájomnej spolupráce, ale i vôľa zintenzívniť ju, urobiť ju systematickejšou, a tým aj príťažlivo spoločne svedčiť navonok.

Program TKK pokračoval 3. mája prehliadkou dokumentárnych filmov z produkcie Lux Communication. Pozvanie prijal režisér Marek Poláček a jeden z tvorivých spolupracovníkov, P. Jozef Brodňanský OSB. Predstavili svoje najnovšie dokumentárne diela – sériu pôvodných umelecko-mediatívnych dokumentov s názvom „Slovo v obraze“ a dva dokumentárne filmy – „Akvinas“ a „Teodor – dar Boží“. Odovzdávanie kresťanskej kultúry prostredníctvom dokumentárnej tvorby spočíva predovšetkým v sklbení prídavnej a audiovizuálne príťažlivej výpovedi o prezentovaných témach, ktoré takto slúžia na povzbudenie diváka v jeho vlastnom živote svedectvom. Diskutovalo sa o zaujímavostiach pri príprave a tvorbe týchto diel,

ale diskusia priniesla aj otázky o novinárskej etike a o možnostiach evanjelizácie prostredníctvom televízie.

Na úspešný minulo-ročný debut nadviazal druhý ročník fotografickej súťaže „Svet očami viery“, ktorej vyhlásenie výsledkov a vernisáž súťažných diel sa uskutočnila 4. mája v ružomerskej synagóge. Tento rok sa do súťaže zapojilo 65 súťažiacich a v troch kategóriách („Sakrálny motív“, „Viera v živote človeka“ a „Príroda“) predstavili 529 fotografií. Organizátori okrem ocenených diel vystavili v synagóge ešte viacero ďalších pozoruhodných fotografií. Kvalitatívny posun oproti minulému roku bol očividný. Moderátor, P. Ondrej Gábriš SJ, popri oceňovaní vyzval laureátov aj na krátke svedectvo o ich fotografovaní „očami viery“ a viaceré stručné a improvizované výpovede boli veľmi pôsobivé. Príjemným otvorili diskusiu o tom, čo robí fotografiu nástrojom umelecko-hodnotovej komunikácie. Výstava potrvá v synagóge do 12. mája, následne bude preinštalovaná do Univerzitnej knižnice KU.

Významné novum tohtoročného TKK bolo podčiarknutie ekumenického rozmeru kresťanského svedectva v Ružomberku. Na ekumenickej bohoslužbe, ktorá sa uskutočnila 5. mája v Evanjelickom kostole a.v. odzneli veľkonočné večery, ktorým dominovala kresťanská ra-

dost z Kristovho zmŕtvychvstania – ako výzva podeliť sa s ňou a svedčiť o nej aj navonok. Evanjelický farár, Mgr. Dávid Bázlik, vo svojom príhovore veľmi trefne charakterizoval kresťanskú kultúru ako životný štýl, ktorý je „oblečením si“ Kristových spôsobov – najmä jeho aktívnej služby lásky k človekovi. Bohoslužba vyvrcholila sériou hlbokých prosieb, z ktorých sa dala cítiť viera v silu modlitby, najmä tej spoločnej.

Program tohtoročného TKK zavŕšil 7. mája v synagóge „Barokový koncert“ z diel obľúbeného talianskeho autora, Antonia Vivaldiho. Pod vedením doc. Zuzany Zahradníckovej predstavili pedagógovia a študenti Katedry hudby PF KU, spolu s Komorným orchestrom učiteľov a žiakov ZUŠ L. Fullu tri žánrovo odlišné skladby – Koncert pre dvoje huslí a orchester a mol RV 522, áriu z opery Bajazet a sakrálna dielo „Glória“

pre sólové hlasy, zbor a orchester. Výborný výkon všetkých zainteresovaných umelcov ocenila nadšeným potleskom plná synagóga. Bol nielen krásnym vyvrcholením tohtoročného TKK, ale ukázal, že myšlienka, s ktorou autor tieto diela skladal, totiž jeho vôľa pozdvihnúť ľudí k hodnotám ich hudobným vzdelávaním, v rámci širšieho výchovného projektu, je niečo, čo platí a funguje aj v súčasnosti.

Na záver koncertu predseda o.z. Vzdelávanie umením – EduArt, doc. Rastislav Adamko, všetkých prítomných pozval na ďalší – už tretí ročník Týždňa kresťanskej kultúry, ktorý by sa mal uskutočniť v takomto čase o rok, a ktorý by bol ďalšou tehličkou k vytvoreniu tradície tohto podujatia v meste Ružomberok.

Stanislav Košč

Unikátna séria LOEB CLASSICAL LIBRARY

Kompletná, doteraz vydaná séria Loeb Classical Library je od 26. júna súčasťou knižničného fondu Univerzitnej knižnice Katolíckej univerzity (KU) v Ružomberku. Okrem vedeckých pracovníkov je tak prístupná i širokej verejnosti.

V podobe bilingválnych vydaní séria LCL ponúka pôvodné texty latinskej a gréckej antickej literatúry a ich anglické preklady. Doteraz v rámci LCL vyšlo 523 titulov. Jednotlivé položky vychádzajú postupne od roku 1912 s cieľom sprístupniť výber z latinskej a gréckej poézie, drámy, filozofie a historiografie.

Úplná séria je slovenským unikátom a je zadovážená vďaka podpore organizácie Porticus, ktorá podporila výskumný projekt (Reception and Reflection of Values of Antiquity in the Christian Culture of the West) riešený na Filozofickej fakulte KU. Knihy série Loeb Classical Library sú určené na prezenčné štúdium a nájdete ich pod signatúrou A9 na 1. podlaží Univerzitnej knižnice KU.

VŠETKY AKTUÁLNE INFORMÁCIE O DIANÍ V UK KU NÁJDETE NA:
uk.ku.sk a na Facebooku

Panelová výstava venovaná LADISLAVOVI HANUSOVI

Teológ, pedagóg, historik, umenovec, filozof kultúry
prof. PhDr., ThDr., Dr. h. c. LADISLAV HANUS (1907 – 1994)
– Apologét kultúry, kultúrnosti, kresťanstva a pluralizmu.

„Komponovaný súbor dokumentov a reflexií o živote a diele, o osobnostiach, ktoré nasmerovali jeho životnú cestu a o tých, ktorí prispeli k sprístupneniu jeho diela“. Tak znie stručná charakteristika výstavy, ktorej slávnostná vernisáž sa uskutočnila 18. septembra na červenom podlaží v priestoroch Univerzitetnej knižnice Katolíckej univerzity v Ružomberku.

V rozsiahlej panelovej výstave je prezentovaných viac ako 80 obsahovo bohatých listov, na ktorých autor vystavy doc. Ing. Viliam J. Gruska, prostredníctvom fotografií, archívnych materiálov a spomienok predstavuje život Ladislava Hanusa. Spoluorganizátormi sú Literárne informačné centrum Bratislava, AIA Centrum Viliam Ján Gruska Bratislava s finančnou podporou Ministerstva kultúry SR a Lubomíra Kružliaka. Premiéra výstavy bola uvedená pri príležitosti 100. výročia narodenia Ladislava Hanusa a bola zaradená do kalendára UNESCO.

„Pár osobných stretnutí a diela Ladislava Hanusa, ktoré sa od roku 1992 postupne dostávali na verejnosť, ma presvedčili, že pred našou generáciou bola skrytá veľká osobnosť, ktorá, ako mnohé iné v čase našich štúdií aj roky po nich, bojovala svoj zápas o vieru, právo, pravdu a holú existenciu,“ uvádza autor výstavy. Okrem úvodných textov, biografických informácií, dokumentov z doterajších prezentácií výstav, knižných diel vydaných v rokoch 1942 – 2008, výberu z esejí z roku 1942, sú na výstave prezentované osobnosti, ktoré prispeli k vzniku a šíreniu diel Ladislava Hanusa: F. Skyčák, J. K. Šmálov, J. Maga, J. Paštéka a L. Záborský. Autor výstavy dáva priestor aj osobnostiam, ktorých diele výrazne ovplyvnilo Hanusovo myslenie: P. Lippert, R. Guardini, J. Maritain, P. T. de Chardin, O. H. Pesch. Súčasťou vernisáže bolo predstavenie jednotlivých panelov s komentárom autora námety a scenára V. J. Grusku. Výstava bude prístupná do 17. októbra počas otváracích hodín knižnice, t.j. pondelok – piatok od 7.30 do 18.00 h.

kronika posledných mesiacov

máj

2. – 5. máj

Po vydarenom úvodnom ročníku aj tohto roku zorganizovala v Ružomberku o. z. EduArt v spolupráci s KU a so Spoločnosťou Ježišovou týždeň podujatí, ktoré pod názvom Týždeň kresťanskej kultúry (TKK) chcú upriamiť pozornosť na kresťanský hodnotový systém a jeho prejavy v živote.

3. máj

Na KU sa uskutočnilo slávnostné ukončenie akademického roka. Ďakovnú sv. omšu Te Deum slávil Mons. Štefan Sečka, spišský biskup. Homíliu predniesol Mons. Bernard Bober, košický arcibiskup-metropolita a Veľký kancelár KU. Po skončení sv. omše sa konalo odhalenie a požehnanie pamätníka zakladateľom KU – otcom biskupom Mons. Františkovi Tondrovi a Mons. Rudolfovi Balážovi.

7. máj

V kňazských seminároch v Košiciach a Spišskej Kapitule, ktoré sú súčasťou KU, sa pri príležitosti 4. veľkonočnej nedele, nazývanej aj Nedeľa dobrého pastiera, uskutočnil každoročný Deň otvorených dverí.

12. – 13. máj

Nanovic Institute for European Studies – University of Notre Dame, USA, zorganizoval v medzinárodnej vedeckú konferenciu pod názvom „Hope in the Future: The Experience of Youth Under Communism, the Transition, and the Present.“ Hostiteľom bola Katolícka univerzita v chorvátskom Záhrebe. KU zastupovali

s vyžadanými prednáškami prorektor prof. ThDr. František Trstenký, PhD. a PhDr. Andrea Božeková, PhD., vedúca Katedry politológie FF KU.

20. máj

V Aule TF KU v Košiciach sa uskutočnilo stretnutie s arcibiskupom Cyrilom Vasilom SJ na tému prenasledovanie kresťanov v súčasnom svete. Arcibiskup Vasil predstavil aj knihu Johna L. Alena, jr. - Globálna vojna proti kresťanom, ktorú vydalo vydavateľstvo Dobrá kniha.

25. máj

Na KU sa uskutočnilo 5. pracovné stretnutie prorektorov a prorektoriek pre zahraničné vzťahy, organizované SAIA, n. o. Stretnutie bolo platformou pre výmenu skúseností vysokých škôl v oblasti internacionalizácie a pre stimulovalie pozitívnych zmien systému vysokého školstva v tejto oblasti.

25. – 28. máj

V priestoroch areálu Teologického inštitútu a Kňazského seminára v Spišskej Kapitule – Spišskom Podhradí, ktorý je súčasťou KU, sa uskutočnil už 5. ročník duchovno-kultúrneho festivalu Spišský Jeruzalem. Jeho súčasťou bola aj vernisáž výstavy akad. mal. Márie Spoločníckovej a zamyslenie nad jej tvorbou od doc. PhDr. Ivana Chalupeckého. Obidvaja menovaní sú nositeľmi titulu „Doctor honoris causa“, ktorý im udelila KU v roku 2015.

jún

1. – 3. jún

V portugalskom Lisabone sa uskutočnilo Generálne zhromaždenie Federácie katolíckych univerzít Európy (FUCE). KU zastupoval prof. František Trstenký, prorektor pre zahraničné vzťahy, ktorý je zároveň členom predsedníctva FUCE.

1. – 6. jún

Na KU sa uskutočnila duchovná obnova na tému „Čo mal Otec v srdci, keď dával Desatoro.“ Organizátorom bolo občianske združenie Effeta a Univerzitné pastoračné centrum pri KU. Duchovnú obnovu viedol páter Elias Vella. Prednášky mal aj prof. František Trstenký a o. Branislav Kožuch.

6. jún

Akademický senát FZ KU uskutočnil voľbu kandidáta na dekana FZ KU. V tajnom hlasovaní bol za kandidáta zvolený prof. MUDr. Anton Lacko, CSc.

13. jún

V Primaciálnom paláci v Bratislave sa konala prezentácia komentára ku Knihe žalmov 51-75. Slávnostnej prezentácie sa zúčastnil aj rektor KU prof. ThDr. Jozef Jarab, PhD. Medzi členov autorského kolektívu patrí aj prof. ThDr. Anton Tyrol, PhD. z TI TF v Spišskej Kapitule, doc. Róbert Lapko, ThD., PhD. z TF KU a ThDr. Mykhaylyna Kľusková, PhD. z PF KU.

20. jún

Akademický senát KU (AS KU) na svojom zasadnutí prerokoval a schválil rozpočet KU na rok 2017.

21. jún

Rektor KU Mons. prof. Jozef Jarab, PhD., prorektor KU prof. ThDr. František Trstenký, PhD., riaditeľ vnútornej správy KU ICLic. Dušan Škrabek sa zúčastnili zasadnutia Konferencie biskupov Slovenska, na ktorom informovali o aktuálnej situácii na KU.

22. jún

V Poprade sa uskutočnila medzinárodná konferencia „Mladí a multikulturalizmus na Slovensku, v Poľsku a vo Veľkej Británii.“. Išlo o súčasť riešenia medzinárodného projektu Erasmus+ „Multiculturalism in the face of cultural identity – youth educational projects“. Spoluriešiteľom zo Slovenska je Katedra manažmentu v Poprade PF KU. S odbornými prednáškami vystúpili zástupcovia zo Slovenska, Poľska a Veľkej Británie za účasti študentov vybraných slovenských stredných škôl.

Výročnú cenu za popularizáciu vedy v oblasti vedecko-popularizačnej a vzdelávacej činnosti udelila SAV doc. Ing. Miroslavovi Sanigovi, PhD. pracovníkovi Katedry biológie a ekológie PF KU a Ústavu ekológie lesa.

23. jún

Správna rada KU na svojom riadnom zasadnutí zvolila na ďalšie obdobie predsedu a podpredsedu Správnej rady KU, prerokovala a schválila Výročnú správu o činnosti a o hospodárení KU za rok 2016 a prerokovala a schválila rozpočet na rok 2017.

30. jún – 1. júl

Viac ako 220 odborníkov a profesionálov sa zúčastnilo na 14. celoslovenskej konferencii sestier pracujúcich v zariadeniach sociálnych služieb s medzinárodnou účasťou. Usporiadala ju Katedra sociálnej práce PF KU v Aule sv. Jána Pavla II.

júl

3. – 7. júl

Na KU sa uskutočnil už 10. ročník Detskej univerzity. Program bol určený deťom od 8 do 14 rokov. Aktivity pre deti pripravili pedagógovia a študenti z PF, FF a FZ KU v Ružomberku a hlavný organizačný a pedagogický patronát mala na starosti Katedra predškolskej a elementárnej pedagogiky. Mottom tohtoročnej univerzity bolo: Dobrodružná cesta za poznaním. V tom istom období prebehol 5. ročník Detskej univerzity aj na TF KU.

5. júl

Vo veku 83 rokov zomrel kardinál Joachim Meisner, emeritný arcibiskup Kolína. Kardinál Meisner finančne výrazne podporil výstavbu Univerzitnej knižnice KU, ktorá mu v roku 2011 udelila čestný doktorát. Pohrebné obrady sa uskutočnili 15. júla v katedrále v nemeckom Kolíne. Spišskú diecézu zastupoval diecézny biskup Mons. Štefan Sečka.

8. – 15. júl

The Nanovic Institute for European Studies, ktorý je súčasťou katolíckej University of Notre Dame (Indiana, USA), v spolupráci s Mendoza College of Business, zorganizoval týždenný intenzívny seminár pre zástupcov katolíckych univerzít strednej a východnej Európy. KU zastupoval prof. ThDr. František Trstenský, PhD., prorektor pre zahraničné vzťahy KU, Mgr. Marek Babic, PhD. dekan FF KU a PhDr. Andrea Božeková, PhD., vedúca Katedry politológie FF KU. Seminár bol zameraný na rôzne oblasti vedenia a riadenia katolíckych inštitúcií s cieľom podporiť profesionalitu a kompetencie.

11. júl

Rektor KU prof. ThDr. Jozef Jarab, PhD. odovzdal prof. MUDr. Antonovi Lackovi, CSc. menovací dekrét za dekana FZ KU. Vystriedal vo funkcii prof. MUDr. Annu Lesňákovú, PhD., ktorej 31. júla skončilo funkčné obdobie dekanu.

28. júl

V priestoroch FZ KU odslúžil rektor KU prof. ThDr. Jozef Jarab, PhD. svätú omšu v Kaplnke blahoslavennej sestry Zdenky, kde sa uchováva aj jej relikvia. Úmyslom sv. omše bolo poďakovanie Pánu Bohu za prácu doterajšieho vedenia a prosba o pomoc a požehnanie pre nové vedenie ako aj pre celú akademickú rodinu FZ KU.

august

12. august

V Centre svätého Jana Pavla II. v Krakove bola požehnaná mozaika, ktorá pripomína návštevu prvého slovanského pápeža na Mariánskej hore v Levoči v roku 1995. Myšlienka sa zrodila počas púte zamestnancov KU do Krakova v septembri 2016.

17. august

Kňazi UPaC dorazili do známeho pútnického miesta Santiago de Compostella v Španielsku. Na púť, ktorú obetovali za dieťa Katolíckej univerzity, sa vydali 28. júla a prešli 450 km.

september

1. september

Vo veku 92 rokov zomrel v Nitre bývalý bratislavsko-trnavský pomocný biskup Mons. Štefan Vrablec. Posledná rozlúčka so zosnulým bola 7. septembra v Trnave a v rodnej obci Závod na Záhorí. KU zastupoval rektor prof. ThDr. Jozef Jarab, PhD.

5. – 7. september

V Kňazskom seminári biskupa Jána Vojtaššáka v Spišskej Kapitule, ktorý je súčasťou KU, sa uskutočnil druhý kurz pre spovedníkov. Spoluorganizátormi podujatia sú Konferencia biskupov Slovenska, Apoštolská penitenciária a Pápežský inštitút Jána Pavla II. pre štúdium manželstva a rodiny.

10. september

V rodnej obci Ondrašovce sa uskutočnilo slávnostné odhalenie pamätnej tabule doc. PhDr. Imrichovi Vaškovi, CSc. (1936 – 2010), dekanovi FF KU v rokoch 2000 – 2007. KU zastupoval rektor prof. ThDr. Jozef Jarab, PhD. a dekan FF KU doc. Mgr. Marek Babic, PhD.

13. september

Zamestnanci KU si vykonali duchovnú púť pred začiatkom nového akademického roka. Navštívili Baziliku sv. Jakuba a Baziliku Návštevy Panny Márie v Levoči a Spišskú Kapitulú, sídlo Spišskej diecézy, kde mali sv. omšu, ktorú pre nich slávil Mons. Štefan Sečka, spišský biskup.

14. september

Pred začiatkom nového akademického roka sa konala duchovná obnova pre zamestnancov KU. Viedol ju Mons. Štefan Sečka, spišský biskup. Za tému si zvolil život a odkaz sv. Martina, keďže Spišská diecéza slávi Rok sv. Martina.

19. september

Na TF KU sa uskutočnila medzinárodná vedecká konferencia pod názvom Pastorácia rodín v duchu Amoris laetitia. Hostom konferencie bol Páter kardinál Erdő, arcibiskup Budapešti a Ostrihomu a prímas Maďarska.

26. september

Pod záštitou ministra školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky sa v Bratislave uskutočnila medzinárodná konferencia pri príležitosti osláv 30. výročia programu Erasmus+. KU zastupoval jej prorektor prof. František Trstenský.

27. september

V Univerzitnom kostole sv. Rodiny v Rybárpoli sa konalo slávnostné otvorenie akademického roka Veni Sancte 2017. Sv. omšu celebroidal J.E. Mons. Bernard Bober, košický arcibiskup-metropolita a Veľký kancelár KU. Po sv. omši sa uskutočnila slávnostná inauguračná reč, ktorú mal prof. PhDr. Ing. Jan Royt, PhD., prorektor pre tvorivú a edičnú činnosť Karlovej univerzity v Prahe.